ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բու թա իլէ իրսալ օլունաճագ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 230 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒՐԵՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղշ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումումու սարրաֆիյէյէ այիտ. 2 վէ 3ի ընճիւ սահիֆէլէրէ 6 ղշ. 4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլաննաթա այրը բազարլըգ օլուր:

Մէկտուպ նաֆիյա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ:

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Խտարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ Նումէրօ 8 տէ տիր: —Ղազէթանըն ումուրու խտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէկատիպ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճագը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի աներն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 13 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՀԱՅԸ ՀԱՉԸՐ

Մուխթէլիֆ տօնանմալարըն Տուլճինօ էօնիւնէ կիթտիյինի գաթիյյէթլէ խապէր վէրէնէք պիր թէլէկրաֆ ալընմամըշ իսէ տէ, տօնանմալարըն Րակուզատան հարէքէթինտէն էվվէլ ալընմըշ օլան խապէրլէրէ պագըլըր իսէ պիր իքի կիւնտէն պէրու Տուլճինօնուն բիշկեահընտա պուլունտուղունտա շիւպհէ եօգ տըր։

Պու մուխթէլիֆ տօնանմայա ումումէն գումանտա իտէճէք օլան Ինկիլիզ ամիրալը Սիմուրա վէրիլէն թալիմաթը անլաշըլըր. Պու թալիմաթըն էսասը վէ էն միւհիմ նօգթասը շուտուր քի, տըշարըյա ասքէր չըգարմագա մէճպուր օլմայըպ, տէնիզտէն պիր եէրի թօփա թութմագ իճապ իտէր իսէ, սաիր տէվլէթլէր ֆիլօլարընըն գումանտանլարընը ճէլպ իլէ պիր մէճլիս ագտ վէ իչի միւզաքէրէ իթտիքտէն սօնրա պունա գարար վիրիլմիյէճէք իմիշ։

Թալիմաթըն պաշլանկըճը օլարագ գումանտանա պիր իսթարնամէ վիրիլ, Տուլճինօնուն թէրքինի թէքլիֆ իթմէք մատտէսի իմիշ։ Պու իսէ իճրա օլունտու. ամիրալ Սիմուր վէկիլ Բիգա բաշյա պէօյլէ պիր մուխթիրէ կէօնտէրտի։

Անճագ Պապը Ալի պունա ճէվապ օլմագ իւզրէ վէկիլ Բիգա բաշյա թալիմաթ վէրմէկտէն էվվէլ, տէվլէթլէրէ պագը շէրաիթ թէքլիֆ իթմէքէ լիւզում կէօրտիւյիւնտէն, ամիրալ Սիմուր հալա օ մուխթիրէնին ճէվապընը ալամայըպ պէքլէմէքտէ տիր։

Իշթէ իշ շիմտիլիք պու մէրքէզտէ եանի Պապը Ալի Եվրոպայա վէրտիյի նօթաարըն վէ Տուլճինօտաքի մուխթէլիֆ տօնանմա վէկիլ Բիգա բաշյա վէրտիյի մուխթիրէսինին ճէվապընը պէքլէմէքտէ տիր։

Ալինան սօն հավատիսէ վէ մուխթէլիֆ տօնանմանըն թալիմաթընա պագըլըր իսէ, Տուլճինօնուն թօփա թութուլմասը իհթիմալին խարիճինտէ տէյիլ իսէ տէ, պունուն վուգուպնա բէք եագըն նազար իլէ տէ պագըլամազ. Տօնանմա՝ թօբլարընըն ֆիթիլլէրինի պագմազտան էվվէլ պաշգա թէշէպպիւսաթտա պուլունաճագ տըր։

Տօնանմանըն Գարատաղ ասքէրինի ալըպ Տուլճինօյա չըգարաճագը էվվէլճէ րիվայէթ օլունմուշ իսէ տէ, սօն հավատիսէ պագըլըր իսէ Գարատաղ ասքէրի գարատան յիրըլմայըպ, անճագ Տուլճինօնուն իւզէրինէ կէլտիքլէրինտէ, էկէր Արնավուտլար գասապայը վէրմէմէզ բարար իտէրլէր իսէ, իշթէ օ վագթ Գարատաղ ասքէրի գարատան վէ տօնանմա տէնիզտէն պու գասապայը թօբա թութուպ թէսլիմէ մէճպուր իտէճէքլէր իմիշ։

Պու հալտէ տօնանմա եալընըզ Տուլճինօնըն մուհասէրէսինէ մանի օլաճագ տըր. հալ պու քի Գարատաղլըլարըն էն զիյատէ կէօզլէրինի գօրգուտան Տուլճինօնըն մուհասէրէսի օլմայըպ, Տուլճինօյա գատար իլէրիլէմէքլէրի տիր։

Արնավուտլար Անթիվարի իլէ Տուլճինօ արասընտաքի տաղլարը թութմուշ օլտուգլարընտան, Գարատաղլըլարըն օ տաղլարըն աթընտաքի օվատան իլէրիլէմէլէրի իճապ իտէր քի պու տա միւշքիլ օլուպ, օվատան կէչէճէք ասքէրին տաղլարը թութմուշ օլան Արնավուտլարըն պիր գաչ միսլի նիւպէթինտէ օլմասը իգթիզա իտէր։

Հալ պու քի Անթիվարիտէքի Գարատաղ ասքէրի 5000 քիշիտէն իպարէթ օլտուգլարը հալտէ, մէզքիւր տաղլարտաքի Արնավուտլար 6000 իմիշ, պունտան մաատա Գարատաղ թուգի վէ կուսինա թարաֆլարընտաքի հուտուտտա տախի Արնավուտլարըն շիւպհէսիզ օլան պիր հիւճումինտէն մուհաֆազա իչիւն ասքէրինին պիր գըսմընը օրալարտա պուլունտուրմայա մէճպուր օլուպ, Անթիվարիտէքի ասքէրինին մըգտարընը թէզյիտ իտէմէյէճէյի հալտէ, Արնավուտլար մէզքիւր 6000 քիշիլիք ֆըրգալարընը թէզյիտ տախի իտէպիլիրլէր իմիշ։

Պու սէպէպլէրէ մէպնի Անթիվարիտէքի Գարատաղ գումանտանը Տուլճինօյա տօղրու իլէրլէմէկէ ճէսարէթ իտէմէյէճէք իմիշ։

Պու հալտէ եանի Գարատաղլըլար իլէրիլէ յէմէտիքլէրի վէ եախօտ իլէրիլէյիպ տէ մաղլուպէն ավտէթ իթտիքլէրի հալտէ, տօնանմանըն նէ եափաճաղը անլաշըլամայօր. Տուլճինօյու թօփա թութապիլիր, ֆագաթ օնունլա տա իշ պիթմէմէզ։

Մէսէլէնին պու ճիհէթի պու գատար միւշքիլ օլտուղու հալտէ, տիկէր ճիհէթլէրի տէ միւշքիլաթտան խալի տէյիլ տիր։ Գարատաղ բրէնսի հալա Տինօյ վէ Կրրուտատան թէմամէյլէ վազ կէչմէմիշ, պու տէֆա վազ կէչէճէյինի պէեան իթմիշ իսէ տէ, պունա գարշը պիր թագըմ շէրաիթ տէրմէեան իթմիշ տիր։ Բէզալիք Պապը Ալինին տախի Տուլճինօյու պագը շէրաիթլէ թէսլիմ իթմէք խաթտէյի մալիւմ տիր։

Շիմտի Եվրօբա իքի թարաֆըն շէրաիթինի պիր պիրլէրինէ թէվֆիգ իտէրէք մէսէլէյի հալլ իտէպիլէճէ՞ք մի տիր։

Արնավուտլարա էչգըյա սըֆաթըյլա պագըլըպ պագըլըմաճագը մատտէսի տախի պիր մէսէլէ հիւքմինէ կիրմէք եօլունու թութմաճագ կիպի կէօրինիյօր. չիւնքի մալիւմ տիր քի քէնտիլէրինէ էչգըյա նազարը իլէ պագըլըրսա հալտէ, մէճրուհ վէ էսիրլէրինէ պաշգա մուամէլէ օլունուպ, Ճէնէվա ահտնամէսինտէ թէգարրիւր իթմիշ օլան գավաիտի հարպիյէյէ րիայէթ օլունմամագ իգթիզա իտէր։

Անճագ Արնավուտլարա էչգըյա նազարըյլա պագըմագ իչիւն, Պապը Ալինին պունլարա պու նազարլա պագտըղընը իլան իթմէսի լազըմ կէլիր տէնիլիյօր։

Պապը Ալի պու իլանը իթմէտիկի հալտէ, էճնէպիլէր՝ Արնավուտլարա վուրմագլա, տէվլէթը Օսմանիյէյէ վուրմուշ օլաճագլարմըշ. հալ պու քի Պապը Ալի տէ պու իլանը իտէմէյէճէք իմիշ։

Պիզ պու գազիյէյէ բէք օ գատար թաալիր վէ գարուրի նազարլա պագամայըզ, չիւնքի Արնավուտլար տէվլէթը Օսմանիյէնին թէպաասը իքէն, տէվլէթը մէթպուալարընա գարշը իսեան իթմէտիքլէրինտէն, Պապը Ալի քէնտիլէրինէ էչգըեա սըֆաթընը վէրէմէզ։

Պապը Ալի օ էհլէրի թախլիյէ իթտիքտէն սօնրա, Արնավուտլար հիւքիւմէթը միւսթագիլէյէրինէ գարշը տուրու եօրլար. պու հալտէ օլսա օլսա Գարատաղ բրէնսի վէ եախօտ պու հիւքիւմէթին Եվրօբա՝ Արնավուտլարա էչգըեա սըֆաթընը վէրէպիլիր։

Անճագ պունտան նէ հասըլ օլապիլիր անլայամայըզ. չիւնքի Գարատաղըլար Արնավուտլարըն էսիր վէ մէճրուհլարընա նէ մուամէլէ իտէրլէր իսէ, Արնավուտլարընտա Գարատաղլըլարա մուամէլէ իտէճէքլէրի շիւպհէսիզ օլտուղունտան, պու էչգըեալըք սըֆաթընըն իլանը՝ վուգու պուլաճագ մուհարէպէնին թարաֆէյնտէն վահշիեանէ օլմասընտան պաշգա պիր նէթիճէ վէրէմէզ։

Մատէմ քի Պապը Ալի օ էհլէրի թախլիյէ իտէճէք արագաճագ տըր, Արնավուտլարա վուրանլար՝ տէվլէթը Օսմանիյէյէ վուրմուշ օլամազլար. վէ մատէմ քի օ էհլէրին էհալիսի տէվլէթը Օսմանիյէնին թապիյէթինտէն չըգըպ, հէնուզ Գարատաղըն թապիյէթինէ կիրմէտիքլէր, պունլարա քէնտի իսթիգլալը իչիւն մուհարէպէ իտէր միւսթագիլ պիր գավմ կիպի պագըլըպ, մուհարէպէնին օնա կէօրէ օլմասը լազըմ կէլիր ղանն իտէրիզ։

Հէր հալտէ վահշիանէ հարաքէթտէ մունթազամ պիր հիւքիւմէթ թարաֆընտան պուլունմամասը, վէ միւթէմէտտինին տէվլէթլէր թարաֆընտան սէպէպիյէթ վէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ, Պապը Ալինին ճանիպինտէն բէնչշէնպէ սապահը սէֆիրլէրէ պիր միւզէքքէրէ ումումիյէ իրսալ օլունտուղունը եազմըշ վէ միւհիմմիյէթը հագգընտա պագը մալիւմաթ վէրմիշ իտիք։ Միւզէքքէրէի մէզքիւրէ միւնտէրիճաթը հագգընտա պու քէրրէ տէօրթպէս օտրըըմըզ մալիւմաթը միւքէմմէլէյէ կէօրէ, Պապը Ալի՝ կէրէք Գարատաղ կէրէք Եունանիսթան հուտուտու վէ կէրէք Էրմէնիսթան իսլահաթը իչիւն նիւմայիշը պահրի վուգու պուլմամագ վէ Տուլճինօտա իսլամ էհալինին ագարաթը թէէմին իտիլմէք վէ Շգօտրա կէօլիւնին ճիհէթէ շարգիյէսինտէ հալը հազըր իպգա իտիլմէք թէահհիւտ օլունմագ վէ Տինօյ իլէ Կրուտէ Արնավուտլուղա թախլիլինտէ գալմագ վէ պունտան սօնրա Գարատաղ իչիւն հիչ պիր շէյ իսթէնիլմէյէճէյինէ սէնէտ վէրիլմէք շարթլարը իլէ Տուլճինօյը Գարատաղա թէսլիմ իտէճէյինի պիլտիրմիշ, վէ նիւմայիշ վուգուլընտա մէսուլիյէթ տուէլը մուազզամայա այիտ օլաճաղընը կէօստէրմիշ տիր։

Խապէր ալընտըղընա կէօրէ, սէֆիրլէր պու միւզաքքէրէյէ պու կիւն ճէվապ իրսալ իտէճէքլէր տիր։

—=—

Շգօտրատա մուգիմ Ինկիլիզ գօնսօլօսու Մ. Կրին՝ Րակուզայա կիթմէք իւզրէ խարիճիյէ նազըրը Լօրտ Կրանվիլտէն ալտըղը էմր իւզրէրինէ, բէնչշէնպէ կիւնիւ շէհրը մէզքիւրէ միւթէվէճճիհէն Շգօտրատան հարէքէթ իթմիշ տիր։

—=—

Չէթինէտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Գարատաղ բրէնսի պիր պէեաննամէ նէշր իտէրէք, Եվրօբանըն Գարատաղա վէրտիքտէ օլտուղու մահալլ վէ մէվգիլէրին զապթը իչիւն մուհարէպէ իթմէք ագտէմ վէզայիֆտէն օլտուղունու պէեան իլէմիշ տիր։

—=—

Պօլիթիշէ Քօրրէսբօնտէնց պէյանընա կէօրէ, սապըգը Օսմանիյէ Արնավուտ թարաֆընա կէչմիշ օլտուգլարընտան, Բըզա բաշյանըն նէզտինտէ պուլունան 10 թապուր ասքէր կիւնտէն կիւնէ ազալմագտա իմիշ։

(Մ[illegible])

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Գօլոս ինտի Մօրէ ղազէթասը՝ պու տէֆա Բարիզ սէֆարէթը Սէնիյէսինէ թայինի օլունան Էսատ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին միւշքիլաթը հազրէթ պէրթարաֆ օլտուգտան սօնրա կիտէճէյինի ալտըղը մալիւմաթը մէվթուգէ իւզէրինէ պէեան իտիյօր իսէ տէ, Տէրսաատէթտէ պու պապտէ հիչ պիր մալիւմաթ իքտիլմէմիշ տիր։

—Շարգի Րումէլի վիլայէթի տախիլինտէ պուլունան էճնէպի մէմուրլարըն էնիրտէն գօնթրաթօլարը թամամ օլունուպ, մէզքիւր գօնթրաթօլարա Բուլկար լիսանընը պիլմէյէն վէ եախօտ պիր սէնէ զարֆընտա լիսանը մէզքիւրը թահսիլ իթմէյի թէահհիւտ իթմէյէն մէմուրլար խըզմէթը հիւքիւմէթտէն մուաֆ թութուլաճագ իմիշ։

—Ֆիլիպէտէն իւչ սաաթ մէսաֆէտէ վագը Սէլճօվա գարիյէսի էհալիսի Միւսլիւմէօնինին էմլաքլարընը ֆիրուխթ իլէ հիճրէթ իթմիշլէրինի «Ֆէլէ-Բէլէ» ղազէթասը եազըյօր։

—Պու կիւնտէն իթիպարէն էքմէքճի ֆըրունլարընտան չըգան էքմէքին օգգասը 70 բարայա վէ սիմիտի ֆըրունը էքմէյինին գըյէսի 60 բարայա ֆիրուխթ օլունմասընա Շէհիր էմանէթինճէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Շարգի Րումէլի տախիլիյէ միւտիրի Ղավրիէլ էֆէնտի Խըրսթօվիչ վէ Նաֆիա միւտիրի Վուլգօվիչ պէյ՝ էվվէլիսի ագշամ Տէրսաատէթէ մուվասալէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Ալվանաքրայտա Աթիգ Մուսթաֆա բաշա ճամիսի իթթիսալինտէքի վէրանէտէ մագթուլէն պուլունմուշ պիր չալըսը մէճհուլ էօլիւսի իւզէրինէ, թէֆթիշաթը թէտգիգաթա իպթիտար օլունուպ 9 քիշի մազնունէն Պապը Զապթիյէյէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Տըրըմտա Գարա Սու Բազար նամ մահալ գուրպինտէ իպգան օլան Տըրըգ Էտէրի Բուլկարիսթանա աչքեր իթմիշ օլմագլա, պունլար Տիրրեա հուտուտու գուրպինտէ իպգան իտիլմէքլէր տիր։

—Խանէատան Գօնսթանթինէ Ջօզմակ նամ պիր թէճճար իլէ Գօնսթանթինէ Բարատօրիւլօ նամ պիր էճզաճըն կէլէճէյինի խանէլէրինտէն չըգարըլըպ, պիր Չէրքէզ զապթիյէսինին թահտը հըֆզընտա օլտուգլարը հալտէ, նէֆի խըտուտլէրինին էմրը իպգա իթտիքլէրի եազըլըյօր։

Տիւնքի Մէսսէնճէրտէ միւնտէրիճ պիր Ղօլօս մէքթուպունտա օգունտուղունա կէօրէ, պու իքի Րում «Շիմտի Խանէա խանանիսը թանըր տըր», վէ Արնավուտլար գարըշըգլըգլարընտա եյրու պէտմիշ օլտուգլարընտան, Ագքաեայա նէֆի իտիլմիշլէր տիր։

—Տօհիրէտէն սէպտեմպէր 18 թարիխիլէ եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ալէմանիա իմբէրաթօրու՝ Պիլիմ բաշաեա Էյլ-Բազն նիշանընըն իքինճի րիւթպէսինտէն պիր գըթասընը իթա իյլէմիշ տիր։

—Տիւն Ագ-Պըլըգ մահալլէսինտէ պիր խանէնին քիրէմիտլէրինի ագտարմագտա օլան պիր թիւլքեր գազաէն աշաղը տիւշէրէք տէրհալ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Թիւթիւն կէօմրիւքիւնին միւնհալ օլան միւտիրլիքինէ Շաքիր էֆէնտի, վէ մէզքիւր կէօմրիւք միւֆէթթիշլիյինէ Խըրիսթաքի էֆէնտի Բուսումը Սիթթէ թարաֆընտան նասպ օլունմուշլար տըր։

—Սէլանիքտէն 17 սէպտ. թարիխի իլէ ֆօրթա եազըլան պիր մէքթուպա կէօրէ, իքի կիւն մուգատտէմ քիւլլիյէթլի պիր հայտուտ պէօլիւյիւ Սէլանիքտէն 80 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ կէկէլին թէվ ըլ ըմթաս օլունուպ գուրպինտէ պիր չօգ Օսմանլը ֆամիլեալարընըն իւզէրինէ հիւճում իթմիշլէր տիր։ Պու Օսմանլը ֆամիլեալարը Մաքէտօ գարիյէսինտէն չիֆթլիյինէ կիթմէքտէ իմիշլէր։ Հայտուտլար գարըլարըն միւճէվհէրաթընը ալտըգտան սօնրա, չիֆթլիք սահիպի Իպրահիմ աղա տախի պիրլիքտէ իշլէրինտէն պէշ էրքէյի կէօթիւրմիւշլէր տիր։ Իպրահիմ աղա՝ հայտուտլարըն թալէպ իթթիքլէրի 4.500 օսմանլը լիրասընը բէյտա իթմէք իւզրէ էրթէսի կիւնիւ սալըվէրիլմիշ տիր։ Իչգուտուսի եագան միւխպիրինի պէյանընա կէօրէ, մէզքիւր հայտուտ պէօլիւյիւ՝ Ինկիլիզ միրալայ Սինճի պունտան ագտէմ տաղա կէօթիւրմիւշ օլան մահուտ Նիգօ նամ սէրքէր տէնին թագթը գումանտասընտա իմիշ։

—Պահրիյէ նէզարէթի թահրիրաթը էճնէպիյէ միւտիրի մուավինի Հանրի Գալօս էֆէնտի միւտիր վէ Հօպարթ բաշա հազրէթլէրինին սըր քեաթիպի Էմինեան Աթօան էֆէնտի տախի միւտիր մուավինի թայինը պուլունմուշլար տըր։

—Պիր Թէրսանէ վաբօրու Թրապիզօնտան 1240 Պաթումլու Լազ մուհաճիրի ալմըշ օլմագլա, պունլար Իզմիտ հէվալիսինտէ իսքեան օլունաճագլար իմիշ։

—Նիւ-Ֆրիէ Բրէսէ ղազէթասընըն Վիէննատան ալըփ նէշր իթտիյի պիր մէքթուպա կէօրէ, Ավստրիա՝ Րումանիանըն գըրալիյէթէ թահվիլ օլունմասընտան տօլայը Պուգովին վէ Մաճարիսթանտա պուլունան Րումանիալըլարըն հըսսիեաթը միլլիյէլէրի ույանըր տէյի գօրգուտուղունտան, պու խուսուսա այէ յհինտէ պուլունմագտա տըր։

—Կէչէն կիւն Իւսկիւտարը մէճնունհա պիր էրմէնի տէլիգանլըսը՝ Իւսկիւտարտա քէարին Պասմախանէտէ օտուն թաշըր իքէն աղըր պիր պէօյիւք պիր գույունըն եանըլըտան կէչտիքինտէ այաղը գայմըշ վէ տէրունինէ տիւշէրէք պօղուլմուշ տըր։

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ՀԱՔԻՔԱԹԸՆ ԳՈՒՅՐՈՒՔԼԸ ՔԻՒՐՏԻՒ

Թէրճէմանը Հաքիքաթ ղազէթասը «Գույրուգլու Քիւրտ» իմզասըյլա պիր վարագա ալըփ, իչպու վարագանըն սահիպի՝ Օսմանլը ղազէթալարընտան եալընըզ Թէրճէմանը Հաքիքաթ իլէ Օսմանլը ղազէթալարը Քիւրտլէրի միւտաֆաա իտիյօրտա, Վագթ վէ Ճէրիտէի Հավատիս պունա հէման թէմամէյլէ պիգայտ պուլունտուգլարը իչիւն շիքեայէթ իթմիշ տիր։

Թէրճէմանը Հաքիքաթ պու վարագանըն այնընը տէրճ իթմէյիպ, անճագ պալատէ եազըլըրմըշ խիւլասանըն տահա պիր թաֆսիլլիսինի եազտըգտան սօնրա, ֆիլվագը մէզքիւր Վագթ վէ Ճէրիտէի Հավատիս ղազէթալարը Քիւրտլէրի միւտաֆաա եօլունտա մէզալիմ եազմամագտա իսէլէր տէ, զաթէն պիր թագըմ Էրմէնիլէրին Քիւրտլէր ալէյհինտէ վագը օլան թիրէնհաթլարընը ճէրհ իթմէք իչիւն էօյլէ պէշ ալթը Օսմանլը ղազէթասընըն պիրտէն պու մէսէլէյէ մէշղուլ օլմասը պու «Թիւրէնհաթա վէ պունլարը նէշր իտէնլէր» լիւզումսուզ գըյամէ էհէմմիյէթ վէրմէք տէմէք օլաճագընտան, օ ղազէթալարըն միւտաֆաասընա հաճէթ օլմայըպ, պու մէմուրիյէթին եալընըզ Օսմանլը իլէ Թէրճէմանը Հաքիքաթա միւնհասըր օլտուղունը ճէվապէն մէրգում «Գույրուգլու Քիւրտ»ա պէյան իթմիշ տիր։

Կէչէնլէրտէ Թէրճէմանը Հաքիքաթ ղազէթասընըն Րում միլլէթի իլէ Պաթրիգխանէսի, վէ հաթթա Պաթրիգի ալէյհինտէ պիր թագըմ ազվիլայաթտա պուլունմուշ օլտուղունտան, մէզքիւր Պաթրիգխանէ թարաֆընտան իչպու ազվիյաթ տիքէր ղազէթալար վասըթասըյլա ճէրհ ու րէտտ օլունմուշ իտի։

Պու կիւնքի Թէրճէմանը Հաքիքաթ ղազէթասը պիր մէգալէ նէշր իտէրէք, Պաթրիգի միւշարիլէյհ հագգընտա խայլիտէն խայլի թէպտիլի լիսան իթմիշ, վէ «պագը Բուլկարըն համիյէթը Օսմանիյէ խիլաֆընա օլարագ իթտիքլէրի թէշէպպիւսաթըն թահրիքինի» Պաթրիգի միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին «շախս ու զաթընա հայիզ օլտուղլարը մէզիյաթը (բարեմանութիւնք) մախսուսէսինտէն» պէքլէմէքտէ օլտուղունու պէյան իթմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էրզինկեան մուխպիրիմիզին եազտըղը պիր մէքթուպտա աթիտէքի ֆըգրա օգունմուշ տըր։

«Շէհրիմիզտէ պու կիւնլէրտէ մէարիֆ իչիւն էհէմիտէն էհէմիյէ հարէքէթ կէօրիւնմէքտէ տիր. հէր թարաֆտա թէրպիյէի էթֆալ մէսէլէսի մէվճուտ տըր։

«Կեդրոնական վարժարանըն սալօնը քիւչիւք կէլտիկինտէն Թաղ. խորհուրդ մէզքիւր սալօնը վէ Նախակրթարանը թէվսի իթմէկէ թէշէպպիւս իթմիշ տիր։ Լաքին Ծաղկոց հէր սուրէթլէ միւնասէպէթսիզ օլտուղընտան, Ս. Նշան քիլիսէսինին ավլուսընտա էսքիտէն եափըլմագտա վէ 200 չաքըրտը իսթիհապ իտէճէք վիւսաթտա պուլունտըըլմագտա տըր։ Քրիստինեան մէքթէպինին գըզ չաքիրտանը տա 320՛ի թէճավիւզ իթտիքինտէն, Հոգաբարձութիւնըն էնիտէն գանաբալար եափտըրմագտա վէ պիր Ծաղկոց թէսսիսինի տիւշիւնմէքտէ տիր։ Կէճէլի կիւնտիւզլի մէքթէպին եաթագ օտասը տա քէմալը կէրմի իլէ իլէրի կէօթիւրիւլմէքտէ տիր։

«Առաջնորդարան թարաֆընտան Էրզինկեան էհալիսինէ պիր տավէթ վուգու պուլուպ, պու տավէթտէն մագսատ՝ էհլի պիր Ընկերութիւնըն թէշքիլի տիր։ Պու ընկերութիւնըն մուէսսիսլէրի սէնէտէ պիր իքիւրա վէրիպ, ֆախրի աղալար իսէ հաֆթատա պիր գըչ թէտիյէ իտէճէքլէր տիր։ Թահսիլ օլունաճագընա կէօրէ, 500 գատար ապօնէսի օլաճագ վէ եայտա 20 լիրա հուսուլէ կէլէճէք տիր։

«Պու մէյանտըն 100 տէ 70 ի Էրզինկեան վէ էթրաֆ գարիյէլէր մէքթէպլէրինէ թախսիս օլունաճագ, Եուզտէ 30ը տա հըֆզ օլունուպ, սէնէտէ 70—80 լիրալըգ կիրայա եափըլաճագ եախօտ սաթըն ալընաճագ տըր։

«Մէզքիւր էհլի թէշքիլ օլունաճագ ընկերութիւն քէզալիք պիր քիւթիւպխանէ թէէսիս իտէճէք վէ բազար վէ եօրթու կիւնլէրի տէ մէճճանէն տէրս վէրէճէք տիր։»

—=—

Խմբագիր,

Ի գիտութիւն Ձեր և ուրախութիւն կը փութամ ծանուցանել թէ Յանձնաժողովս ի նպաստ սովելոց, այս անգամ ի հրապարակ հանած նուիրատուներու թաժանող օգնական ի Մասնաժողովոց, Քաղկեդոնի Մասնաժողովը գործի սկսաւ, բաւական հանգանակեց, հայազգի և օտարազգի արանց և տիկնանց ընկերութեանց դիմեց. ի բարի օրինակ այլ Մասնաժողովոց, խնդրեմ ներկայս հրատարակել բարեհաճիք։

Մնամ յարգանօք
Ի դիմաց սովելոց խնամող
Կեդր. Յանձնաժողովոյ
Ատենադպիր
Պօղոս Թ. Շիշման

12 Սեպտ. 1880.
Գատըգէօյ։

ԻԼԱՆ

Իգթիզա իթտիքճէ միւթէահհիտի թարաֆընտան թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, Բուսումը սիթթէ խտարէսի իչիւն մուպայեասընա լիւզում կէօրիւնէն էրկիրմի պին գըյյէ քէօմիւրիւն՝ վէ թըշրինի էվվէլի րուսումիյէ պէչինտէն էվվէլ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, տէօրթ եուզ չէքի խաթապըն, սիմ մէճիտիյէ օն տօգուզ ղըրշ հիսապըյլա միւնագասասը իճրա օլունաճագընտան, թալիպ օլանլար՝ ֆիաթլէրինի թըշրինի էվվէլի րուսումինին պիրինէ տէկին Բուսումը սիթթէ խտարէի ումումիյէսինէ՝ թահրիրէն վէ մազրուֆէն պէյան իլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 13/25 Էյլուլ 1880.

2—1

ԻԹԹԻՖԱԳԼԱՐ

Եվրոբա տէվլէթլէրի պէյնինտէ խալը վագըլթան պէրու պաշլամըշ օլան իթթիֆագլար քէյֆիյէթի՝ պու արալըգ խէնիւզ թագըյյէնէրէք քէսպը գուվվէթ իթմիշ վէ էհէմմիյէթ ալմըշ տըր ։

Ավուսթրիա վէ Ալէմանիա պէյնինտէքի իթթիֆագտան պահս իթմէյէ հաճէթ եօգ. պու իքի տէվլէթ պէյնինտէքի իթթիֆագ արթըգ մէէլումա իտիւպ, շահիր պիր շէյ օլտուղունտան, պու պապտէ հիչ պիր գիյլ ու գալ օլմայօր ։

Պու արալըգ չու իթթիֆագլար մէսէլէսինի խէնիւզ գարըշտըրան շէյ իթալիանըն պու իքի տէվլէթին իթթիֆագընա տախիլ օլմասը նիյէթի տիր ։ Իթալիանըն Ալէմանիա իլէ Ավուսթրիանըն իթթիֆագընա տախիլ օլմասը իպթիտա բրէնս Պիզմարգ թարաֆընտան թէքլիֆ օլունմուշ իսէ տէ, չիմտի պունուն հուսուլինէ էն զիյատէ չալըշան Իթալիա տըր ։

Մալիւմ տիր քի Իթալիա քիմսէտէն գօրգմայօր. չիւնքի հիչ պիր տէվլէթին Իթալիատան մաթլուպաթը եօգ տըր. քէնտիսի իլէ հէմհուտուտ օլան Ալէմանիա վէ Զուիցցէրա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրինտէն հիչ պիրի Իթալիա ճիհէթինտէն թէվսիի հուտուտ արզուսունտա տէյիլ տիր ։

Պինաէն ալէյհ Իթալիանըն պէօյլէ պիր իթթիֆագա տախիլ օլմագտան մագսատը պիր շէյ գազանմագ մագսատինէ մէպնի օլամայըպ, էլպէթթէ պիր շէյ գազանմագ նիյէթինէ մէպնի տիր ։

Իթալիա տայմա պաշգալարընըն չըգարտըգլարը մէսէլէլէրտէն գավկալարտան իսթիֆատէ իլէ պիր շէյ գազանմայա ալըշմըշ օլտուղունտան, Ալէմանիա իլէ Ավուսթրիանըն հէր քիմ գարշը օլուր իսէ օլսուն, վագը օլան իթթիֆագլարընտան տախի պիր իսթիֆատէ իթմէյի էլպէթթէ տիլէյէճէքտիր իտի ։

Անճագ պու իթթիֆագտան օլան գօրգուսու իսմիտինտէն զիյատէ իտի, չիւնքի պու իթթիֆագտան մագսատ Ավուսթրիանըն ճէնուպա տօղրու իլէրիլէմէսի օլտուղու հալտէ, Իթալիա՝ էսքիտէն րագիպ վէ տիւշմանը օլան պու տէվլէթին թէվսիի հուտուտ Ատրիաթիգ սէվահիլինին թէքլիֆինի թութտուղունու կէօրէճէք, վէ օնա գարշը քէնտիսի պիր իսթիֆատէ իթմէք չէօյլէ տուրսուն, պէլքի Թըրիէսթէնին տէ Ավուսթրիանըն տէմիրտէն օլան բէնչէսինէ կէչմէսինի միւշահէտէ իտէճէք իտի ։

Իթալիա իչիւն պու թէհլիքէտէն գուրթուլմանըն պիր թարիգի վար իտի քի, օ տա Ռուսիա վէ Ֆրանսա իլէ իթթիֆագ իտիւպ, Ալէմանիա իլէ Ավուսթրիայը իքի թարաֆտան գօրգութմագլա իթթիֆագլարընը սէմէրէսիզ պըրագմագ թարիգի իտի ։

Անճագ պէօյլէ պիր իթթիֆագ Եվրոբանըն մուվազէնէսինի թամամ հիչ պիր տէվլէթին իսթիտէն գըմըլտանմամասընը վէ պինաէն ալէյհ հալը հազըրըն պագա վէ տէվամընը մուճիպ օլաճագ իտի. հալ պու քի Իթալիա՝ հալը հազըրըն, մուվազէնէնին վէ սուլհ ու ասայիշին տէվամ վէ պագասընտան զիյատէ օ գատար մէմնուն տէյիլ տիր գանն իտէրիզ ։

Էվվէլա, չիւնքի մուվազէնէյէ խալէլ կէլմէտիքչէ վէ Եվրոբա աղ չօգ գարըշմատըգչա Իթալիա հիչ պիր վէճհ իլէ իսթիֆատէ իտէմէյէճէք պուլունմագ ։ Ավուսթրիայա գարշը իլանը հարպ իտիւպ տէ Թիրօլ իլէ Թըրէնթէյի զապթ իթմէք Իթալիա իչիւն բէք պարտ տիր ։

Ռուսիա վէ Ֆրանսա իլէ իթթիֆագ իթմէյի հալտէ տախի Ալէմանիա իլէ Ավուսթրիայը մաղլուպ իտիւպ, մէզքիւր իքի էյալէթի զապթ իթմէք Իթալիա իչիւն բէք մէմուլ իտէմէյէճէքլէրինտէն, Իթալիանըն պիր իսթիտի վար իտի իսէ օ տա իքի միւթթէֆիգ տէվլէթին քէնտիսինէ միւհիմ օլուպ տա, միւքէաֆաթ օլարագ քէնտիսինէ իսթէտիյինի վէրմէլէրի մատտէսի իտի ։

Իշթէ Իթալիա պու իսթիզարտա իքէն, վէ խուսուսիլէ Աֆրիգատաքի րէգապէթտէն տօլայը Ֆրանսատան տիլկիր օլտուղու պիր զէմանտա բրէնս Պիզմարգ պու տէվլէթի Ալէմանիա իլէ Ավուսթրիա արասընտաքի իթթիֆագա տախիլ էսինէ իտխալ իթմէյէ թէշէպպիւս իթտի ։

Իթալիա՝ բրէնս Պիզմարգտան իքի տէֆա իսթիֆատէ իթմիշ օլտուղունտան, պու թէքլիֆի իշիտիր իշիտմէզ պէօյլէ պիր արզու վէ թամա իլէ պու իթթիֆագա թալիպ օլմուշ, վէ քէնտիսինէ րիճա օլունմասընա հաճէթ պըրագմայըպ քէնտիսի րիճա իթմէյէ պաշլամըշ տըր ։

Իթալիանըն պու մէյլի Ալէմանիա իլէ Ավուսթրիա պէյնինտէքի իթթիֆագը խէնիւզ մէյտանը մուպահասայա չըգարըլըպ, պունուն էսպապ վէ մէգասըտընը տէշխիսինէ պաշլանըլմըշ տըր ։

Պիր րիվայէթէ կէօրէ, պու իթթիֆագտան մագսատ Ղարպ ճիհէթինտէ պիր ինթիգամ արզուսունտան խալի Ֆրանսանըն Ալէմանիայա գարշը իլանը հարպ իթմէսինտէն վէ Ռուսիալըլարըն մէգասիտինտէն վէ Շարգտա տախի Բանսլավիզմտէն թէհաֆֆուզ իլէ Եւրոբանըն սուլհ ու ասայիշինի վէ հալը հազըր վէ մուվազէնէսինի թէէմին իթմէք իմիշ ։

Անճագ Ֆրանսատան վէ Ռուսիալըլարտան գօրգան վարսա Ալէմանիա օլտուղու կիպի, Բանսլավիզմ տախի Ավուսթրիայը գօրգութմագտա օլտուղունտան, պու իքի տէվլէթ արասընտաքի իթթիֆագըն պէօյլէ պիր մագսատէ մէպնի օլմասը ինթիզամլըտըր պաշտէ յիլ իսէ տէ, Իթալիանըն նէ Ֆրանսատան, նէ Ռուսիալըլարտան վէ նէ տէ Բանսլավիզմտէն գօրգուսու օլտուղունտան, Իթալիանըն պէօյլէ պիր մագսատէ մէպնի օլան պիր իթթիֆագա տախիլ օլմասը քէնտի մէնաֆիինէ գարշը պուլունմասը տիմէք տիր ։ չիւնքի Իթալիա հալը հազըրըն տէվամընտան հիչ պիր վագըթ մէմնուն օլամազ ։

Տիկէր պիր րիվայէթէ կէօրէ, Իթալիա պու իթթիֆագա տախիլ օլմագ իչիւն պիր միւքէաֆաթ իսթէմէքտէ իմիշ քի, օ միւքէաֆաթ տախի Թիրօլ իլէ Թրէնթինօ քէնտիսինէ վէրիլմէսի վէ եախօտ հիչ օլմազ իսէ վաատ օլունմասը իմիշ ։

Պիզ պու իքինճի րիվայէթի ագլա տահա գարիպ պուլուպ, պունա ինանմագ իսթէրիզ ։ Սուլհ ու ասայիշ վէ հալը հազըրըն պագասը պէհանէլէրի իսէ տիբլօմաթլըգ ալէմինտէ պիր մօտա հուքմինէ կէչմիշ տիր ։

Պէօյլէ օլտուղու հալտէ հիչ շիւպհէ եօգ տըր քի, Ալէմանիա իլէ Ավուսթրիա պիր շէյ գազանմազլար իսէ, Իթալիայա պէօյլէ իքի էյալէթի պըրագըպ գազանտըրամազլար, վէ Իթալիա տախի պէօյլէ պիր թէքլիֆը խամտա պուլունամազ ։

Պինաէն ալէյհ պու իթթիֆագտան Ալէմանիա տա պիր շէյ գազանաճագ, Ավուսթրիա տախի գազանաճագ տըր ։ Ալէմանիա իլէ Իթալիա իչիւն Ավուսթրիանըն թօբրագընտան պաշգա գազանըլաճագ պիր շէյ եօգ տըր ։ Պու տէվլէթին պիրի պիր բարչասընը վէ տիկէրի տիկէր պիր բարչասընը գօբարաճագ տըր ։

Եա Ավուսթրիա նէ՞ գազանաճագ տըր. իշթէ սուալ մէսէլէ պունտա տըր ։

Իպթիտա Ավուսթրիանըն նիյէթի Սէլանիկէ տօղրու ինմէքտէն իպարէթ օլտուղու կէօրիւնիւյօր իտի իսէ տէ, պու արալըգ պու նիյէթ տէյիշմիշ կիպի կէօրիւնիւյօր ։

Վագըա Ավուսթրիա Պալգան չէպիհհէզիրէսինտէն թէմամը իլէ գաթը նազար իթմէյիպ, Բանսլավիզմին պու գըթմայա տօղրու թէրագգը վէ թէվէսսուինէ մանի օլմագ իչիւն Եէնի-Բազարը պիր գուլլուգ իթթիխազ իտէրէք օրատան պէքճիլիք իթմէքտէ իսէ տէ, իլէրլէմէյէ տէ բէք ճէսարէթ իտէմէյէճէյի անլաշըլըյօր ։

Պօսնա վէ Հէրսէքին իտարէ միւշքիլաթը քէսրէթի, վէ օ գատար պէօյլէ ֆէտաքեարլըգլարա գարշը իտարէ իսթիֆատէնին բէք ճիւզի օլմասը՝ Ավուսթրիայը Պալգան չէպիհհէզիրէսինտէն սօվութմուշ օլսա կէրէք տիր ։

Ավուսթրիանըն ճէնուպա տօղրու ինիւպ Թէմամը իլէ Ավուսթրիա խանի Շարգ տէվլէթի օլմագ նիյէթ վէ արզուսունտան պիւսպիւթիւն սարֆը նազար իթմիշ օլտուղունու ինանամագ իսէք տէ, հէր հալտէ չիմտիլիք բէք տէ պու թէշէպպիւստէ պուլունմայաճաղը մէյտանտա տըր ։

Ավուսթրիա տիկէր պիր խօլ պուլտու, վէ տահա տօղրուսու Ալէմանիա Վիէննայա մուգապիլ Ավուսթրիայա վէրմէք իսթէտիյի պիր խէր տիւշիւնիւլիւր ։

Եօյլէ պիր խէր տիւշիւնիւր քի, էհալիսի Պալգան չէպիհհէզիրէսինին խալգը կիպի Ավուսթրիա ալէյհինէ գարշը տուրմայըպ, Ֆրանսա ժօղրաֆիյին թէպտիլէ ինի քէմալը Ալէմանիայէ գատար իթէճէք տիր. օ խէր տէ Լէհիսթան տըր ։

Բրէնս Պիզմարգ Լէհիսթանը Ավուսթրիայա վէրմէքլէ, պիր թաշ իլէ իքի գուշ վուրմուշ օլաճագ տըր. Հէմ պու սուրէթլէ Ավուսթրիայը Վիէննա նէֆսինինտէն պաշգա գատ իտէճէք, Հէմ Ռուսիայը զայիֆլէթէրէք հուտուտունու Շարգա տօղրու սիւրէճէք տիր ։

Ալէմանիանըն Ռուսիատան տախի մաթլուպաթը օլուպ, Պալթիգ սէվահիլինտէքի Ալէման մէմալիքինի էլէ կէչիրմէք իսթէրսէ տէ, Վիէննայա նիսպէթլէ օ խէրլէրին էհէմմիյէթի իքինճի տէրէճէտէ օլտուղունտան, Ալէմանիանըն Ռուսիայա գարշը մէյլի Ավուսթրիայա գարշը օլան մէյլինտէն զիյատէ օլմասը թապիի տիր ։

Լէհիսթան միւքէաֆաթը իլէ Ալէմանիա վէ Իթալիանըն միւրատըն հասըլ իթմէսէ բաղլը օլաճաղընը բէք մէմուլ իթմէտիյիմիզտէն, էլպէթթէ Պալգան չէպիհհէզիրէսինտէքի նիյէթտէն տախի վազ կէչմէմիշ, վէ խալընըզ աճվալը հազըրըն միւսաատէսիզլիյի ճիհէթի իլէ պու մագսատը թէհիր իտէմիշ տիր գանն իտէրիզ ։

Լաքին չուրասը տա տիւշիւնիւլիւր տիր քի,

Բօլիթիգա վէ տիբլօմաթլըգտա գաթէն տօսթլուգա րիայէթ օլունմատըղը կիպի, Բրէնս Պիզմարգըն տախի քէնտի ֆիքիրլէրինի չէվիրմէք իչիւն հէր կիւն պաշգա իլէ տօսթլուղու կէօրիւլմէքտէ օլտուղունտան, Ալէմանիանըն Ավուսթրիա հագգընտա օլան տօսթլուղու Ավուսթրիա իսթիֆատէնի նաիլ օլունմայա գատար պագը գալաճա՞գ մը տըր ։

Պիզէ գալըր իսէ Ալէմանիա՝ Ավուսթրիատան իսթիֆատէ իտէրէք պըրաղըպ թայմաճըղընը տա Վիէննայա նագլ իթմիշտէն, վէ Ֆրանսա իլէ Ռուսիանըն գօրգուսունտան գուրթուլմուշ տան սօնրա, Ավուսթրիայա տախի էնիւթէն պիր տէֆա տիշլէրինի կէօսթէրէճէք, վէ հիչ պիր միլլէթէ մէնսուպ վէ միւթթէֆիգ օլմայան պու տէվլէթին ճիհանկիրլիք մագսատինէ մանի օլսա, էօյլէ Լէհիսթանտան Ատալար տէնիզինէ գատար թէվսիի իթմէսինէ միւսաատէ իթմէյէճէք տիր ։

Ալէմանիանըն օ վագըթ—Օսմանլըլար հագգընտա չիմտիտէն պաշլամըշ օլտուղու—մուհապպէթ վէ թարաֆտարլըղը պիր իթթիֆագ հալինէ գօյսա, Ավուսթրիայը արա օրտա տա սըգըշտըրմայաճաղընա ալէլէ հէսապ թէմին օլունամազ. Ալէմանիանըն Ավուսթրիայա գարշը տէ պէօյլէ պիր գարար վէրմէյէճէյինի քիմ թէքէֆֆիւլ իտէպիլիր ։

Եվրոբա Ավուսթրիա բէք թէհլիքէլի պիր խօլա կիտիյօր. պիր թագըմ ճիհանկիրլիք մագսատլարը իլէ էօյլէ պիր եօլա կիրմէքտէ տիր քի, սօնունտա հէր շէյի գայպ իթմէյէ մահքում օլապիլիր ։

Հէր հալտէ պու իթթիֆագ, Եվրոբա իչիւն սուլհ ու ասայիշի թէէմին իտէճէք պիր շէյ տէյիլ տիր. Ռուսիա վէ Ֆրանսա արասընտա տախի պէօյլէ պիր իթթիֆագ նիյէթի կէօրիւլմէքտէ տիր, խուսուսիլէ Ֆրանսա բէք պիթարաֆանէ պիր մէվգի իթթիխազ իթմէքտէ տիր ։

Պինաէն ալէյհ Ալէմանիա իլէ Ավուսթրիա վէ Իթալիանըն մագսատլարընը իճրա իտէպիլէճէքլէրի միւշքիլ տիր ։

ՆԻՄԱՑԻՇԼ ՏԱՑԻՐ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Ռօմա, 14 սէպտ.

«Նիւմայիշի պահրիյի թէշքիլ իտէն տօնանմանըն գօմանտանլարընա վէրիլէն թալիմաթ, իլք աղըզ գաննի օլունտուղու քէպի վախի տիր: Սատէճէ ֆէննի եախօտ պահրի մուամէլաթ իչիւն, Ինկիլիզ ամիրալը Սըր Պօշան Սէյմուրըն մէզունիյէթի քէամիլէսի վար տըր, էօյլէ քի իշարէթ իտէճէյի հարաքէաթ վէ մուամէլաթ հագգընտա տիկէր գօմանտանլարըն րէյինի ալմագա միւհթաճ տէյիլ տիր ։ Պու րատտէյէ գատար տիկէր գօմանտանլար գաթիէն Ինկիլիզ ամիրալընա թապի տիրլէր։ Ֆագաթ նէթայիճի բօլիթիգիյէյի միւնթիճ օլապիլէճէք մուամէլաթ հագգընտա, ամիրալ Սէյմուր էվվէլա տիկէր գօմանտանլար իլէ իսթիշարէ իտէճէք տիր. Ֆագաթ իթթիֆագ օլունամաց հարէքէթ հագգընտա նէ Ինկիլիզ ամիրալընըն վէ նէ տիկէր ամիրալլարըն այրըճա քէնտի տէվլէթլէրինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլմէյէճէք տիր։ Տուլճինոյը զապթ իթմէքտէ Գարատաղ բրէնսինէ մուավէնէթ իչիւն պու ամիրալլար մինասիպ կէօրտիւքլէրի թէտապիրի իթթիխազ իթմէքտէ սէրպէսթ տիրլէր, վէ հաթթա հինի հաճէթտէ սահիլի թօբա թութթուրապիլիրլէր։ Մէմնու օլան շէյ անճագ գարայա ասքէր չըգարմագ մատտէսի տիր։ Պու սէօզլէրիմ պէկ տէվլէթլէր ամիրալլարընըն թալիմաթը հագգընտա օլուպ, Ֆրանսըզ ամիրալընըն թալիմաթը մախսուսէսի վար տըր։ Ֆագաթ ֆիլէն պու թալիմաթ տիկէր ամիրալլարըն թալիմաթընա մուղայիր տէյիլ տիր, վէ հարաքէաթա պու խուսուստէն մանի զուհուր իտմէմէք իչիւն, լազըմ կէլէն թէտապիրլէր չիմտիտէն գարարլաշտըրըլըր ։» (Թայմզ)

Անթիվարի (Պար) 15 սէպտ.

Պու սապահ Անթիվարիյէ վարըլ օլուպ, (քի Տուլճինոյա եագըն պիր Գարատաղ լիմանը տըր) Գարատաղըն մէվգի գօմանտանը իլէ միւլագաթ իթտիմ։ 6000 Արնավուտ Տուլճինոտան պիր գաչ սաաթ մէսաֆէտէ միւքէմմէլ խաթթը հարպիյէ իչինտէ պուլունույօր. Ֆագաթ պու խաթթը հարպիյէ տէնիզ թարաֆընտան թօբա թութմագ գօլայ տըր։ Շգօտրա եօլու ուզէրինտէ Ռիզա բաշանըն թահթը գօմանտասընտա 10,000 նէֆէր օսմ. նիզամ ասքէրի վէ Արնավուտ կէօնիւլլիւսի վար տըր։ Ռիզա բաշանըն ասքէրի մըյանընտա խօշնուտսուզլուգ մէվճուտ օլուպ, Արնավուտլարըն թարաֆընա կէչմէք իսթէտիքլէրի իմիշ։ Մէվգիի ֆէննիյէ վէ միւհիմմէնին Արնավուտլար թարաֆընտան զապթ օլունմասընը մէն իչիւն, Ռիզա բաշա հիչ պիր թէտպիր իթթիխազ իթմէտի։ Պօյանա նէհրինին պէրի թարաֆընտաքի Արնավուտլարըն քէաֆֆէսի մուգավէմէթ իթմէք նիյէթինտէ տիրլէր։ Միրտիթլէրին րէիսի Բրէնք Պիպ Տօտա իսէ, պիր չէյտէն գայտը իթմէքսիզին Շգօտրատա տուրույօր։ Տուլճինոտաքի Օսմանլը ասքէրի խալքա հիմ պէյ նամընտա պիր զապիթին գօմանտասը թահթընտա վագ օլունտու։ Ռիզա բաշա էօյլէ պիր մէվգի թութմուշ տուր քի, հիչ պիր գաթի հարաքէթ իճրա իտէմէզ, վէ քէնտիսինին նիզամ ասքէրինտէն չօգլարը Արնաուտ գըրաֆէթինէ կիրիւօրլար։ Գարատաղ օրտուսունա հընա կիտիւ գօմանտան Պօզօ Բէթրօվիչի կէօրտիւմ, քի էյի ֆրանսըզճա սէօյլէր։ 6000 ասքէրի, 6 թօբու վէ 3 տաղ պաթարեասը վար տըր։ Զէթինէէտէն թալիմաթա պէքլէօր, Ֆագաթ պու իշին սուլհէն պիթէճէյինի մէմուլ իթմէօր։ (Թայմզ)

Գարատաղ օրտուկեահը, Անթիվարի գուրպինտէ, 16 սէպտ.

Պաշ գօմանտան Պօզօ Բէթրօվիչ Արնավուտլարըն մէվգիինի թահգըգ իչիւն Նակուրա թարաֆընտա պու կիւն պիր քէշֆ իտէճէք տիր։ Եալընըզ պիր թիւֆէնք բաթլասա թէքմիլ Գարատաղ հուտուտունու աթէշէ վէրմէյէ քէաֆի օլաճագ տըր։ Բէթրօվիչ իլէրի խէրիւէ տուրսուն հալտէ սօլ թարաֆը աչըգ գալաճագ տըր, Ֆագաթ զիյատէ ասքէր տէ իսթէմէզ, չիւնքի Գարատաղ հուտուտունըն պաշգա նօգթալարընտա տա ասքէրէ լիւզում վար։ Գարատաղլըլար տաղլարտա տուրապիլմէք իչիւն չատըրլարա միւհթաճ տըրլար, հալպու քի էմարէթին մալիյէսի էօյլէ տար հալտէ տիր քի, իլանը իֆլաս իթմէք թէհլիքէսինտէ պուլունույօր ։ Պու չէյլէր իշի ուզատըր, վէ իշ ուզանտըգճա, գան թէօքիւլմէսի միւհթէմէլ տիր ։

Գարատաղ օրտուսու էյի հալտէ տիր, վէ հէման իլէրի խարիւմէք իսթէյօր. վէ տօնանմալարըն ֆիլէն մուավէնէթ իտէճէյինի մէմուլ իտէյօր իսէ տէ, պու չէյ գայրի միւմկին օլապիլիր։ Էյէր Գարատաղ տէվլէթլէրին վաատ իթտիյի չէյի ինէ մուհարէպէ իլէ իսթիհսալ իթմէյէ մէճպուր օլուրսա, պու չէյ տէվլէթլէր իչիւն քիւչիւքլիւք օլաճագ տըր։

Տէվլէթլէրին ամիրալլարը ֆէնա հալտէ տիրլէր։ Հէր մէսէլէ հագգընտա ալթը էֆքեար վար տըր։ Պու կիւն Ավստրիա՞ նամ Ինկիլիզ գըրհալընտա մէշվէրէթ թօբլանտըլար իսէ տէ, գաթի պիր մէսլէք գարարլաշտըրըլամայըլը մէմուլ տէյիլ տիր։ (Թայմզ)

Կրավօզա, 16 սէպտ.

Ամիրալլար պու կիւն Ավստրիա՞ գըրհալընտա ազար մէճլիս իտուպ, ֆամիլեալարընը էմին պիր մահալլէ նագլ իթմէք իզըրէ Ինկիլիզ պաշ գօնսօլօսու Մր. Կըրին վէ Շգօտրա վէ Տուլճինոտա պուլունան սայիր էճնէպի գօնսօլօսլարընա թէրհալ էմր վէրմէքլիկի գարարլաշտըրտըլար։ Պու չէմ վագըթ օլտուղու կիպի, միւթթէֆիգ տօնանմա ալըզ իթմիշ օլտուղու էվամիրի անիտէ իճրա իտէճէք տիր։ (Թայմզ)

Բակուզա 17 սէպտ.

Ռիզա բաշանըն գաթլ խարէքէթ օլմասը խապէրլէրի սահիհ չըգմատը իսէ տէ, աղլա մուվաֆըգ պիր շէյ տէյիլ իտի։

Ֆագաթ Արնավուտլարըն մէնաֆիինէ մուղայիր հարէքէթ իտէճէք տիր տէյի գօրգուլտուղունտան Արնավուտ իթթիհատը Ռիզա բաշայը գաթլէ հիւքմ իթմիշ իտի։ Շգօտրատան կէլէն խապէրլէր չօգլուգ էմնիյէթ իթմէզ, չիւնքի Արնավուտ իթթիհատընըն հէր չէյէ գատիր վար տըր։ (Թայմզ)

Բակուզատան սէպտէմպէր 17 թարիխլի խապէրլէրինէ կէօրէ, Տուլճինոտա պիր գարըշըգլըգ հիւքմինի իճրա իթմէքտէ իմիշ. չէհրը մէզքիւրտէ պուլունան Օսմանլը մէմուրինի Արնավուտլար թարաֆընտան թարտ օլունուպ, Կօրիցատա պուլունան Վէլի Ռիզա բաշանըն եանընա սըղընմըշլար տըր։ Միւթթէֆիգ տօնանմանըն գօմանտանը Տուլճինոյա կիթմէսինտէ Անթիվարիյէ ուղրայըպ, օրատա Գարատաղ ասքէրինին գօմանտանը իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Ռիզա բաշա Շգօտրատա մուգիմ գօնսօլօսլարա խապէր վէրմիշ տիր քի, չէհրը մէզքիւրտէն չըգմագ իսթէմէքտէտիր. Մէտուճեա գատար քէնտիլէրինէ պիր միւֆրէզէ ասքէր թէրթիպ իթմէք իչիւն Պապը Ալիտէն էմր ալմըշ տըր։

Տուլճինոտա Արնավուտլարա 3,000 ասքէր տահա իմտատ կէլմիշ օլտուղու, էլան չէհրը մէզքիւրտէ պուլունան գուվվէթ 5,000 նէֆէրէ պալիղ օլմուշ տըր։ Թայիֆէլէր մըյանընտա պիր կէօնիւլլիւ միւնազաա վուգու պուլմամագ իչիւն, միւշթէրէք տօնանմա գօմանտանլարը՝ աչըր կիւնտէ հաթթա նէվպէթ իլէ պիլէ միւխթէլիֆ միլլէթտէն օլան թայիֆալարըն գարաեա չըգմամալարընա գարար վէրմիշլէր տիր ։

Թէլէկրաֆ Օպզէրվէրին պէյանընա կէօրէ, հիչ պիր ֆիլօնըն քէնտի քէնտիյէ իճրայի մուամէլէտէ պուլունմայաճաղընա տաիր օլան միւշթէրէք Նօթա իմզալանմըշ օլմագլա, Տուլճինօ բրօթօգօլընտա միւշթէրէք տօնանմանըն նիւմայիշը պահրիյէսինէ արթըգ հիչ պիր մանիա գալմամըշ տըր ։

ՄԷՐԵԱԹԻՊ

ԳԻՐ. ԵՕԼՃՈՒԼՈՒԳ

1. Գուլկարիսթան բրէնսի Վարնատա։ — 2. Ռաքէր մէսէլէսի վէ Թիւրքլէրին հիճրէթի։ — 3. Սէնէի հազրէթ մահսուլը։ — 4. Գուլկարիսթանտա ախզ ու թիմանըն հայի։ — 5. Վարնատա միլլէթճէ մարազալար։ — 6. Բուսնուգ միլլէթաչլարը մը ազզալար մէքթէպի։

(Յետոյ Ն-էէդրէն գէվամ)

2. Միւսավաթը ումումիյէտէն օյմագ իւզրէ Թիւրքլէրտէն տախի ասքէր ալընմագ գարարը կէչէն սէնէ Օսթիատա մէճլիսը մէպուսանտա գարարլաշարբրիմզը ը. տը։ Թիւրքլէր իսկ պու գարար ալէյհինտէ պիր չօգ իթիրազ վէ խսթիտալար իտիւպ ասքէր վէրմէյէճէքլէրինի պէյան էյլէմիշլէր իտի։ Հիւքիւմէթ ալունլարըն գանուն ու միւսավաթ գայիտի ումումիյէսինէ մուդայիր իտտաարընա պիր տէրճէյէ գատար թէհամիլ իտիւպ, տօղրուտան վէ տօլայրտան օյսուն պու գայիտէ վէ վաղիֆէտէն միսթէնա թութուլամայաճագլարը վէ պիր միլք էհալիսի այնը հուգուգ վէ վաղիֆէ իլէ միւքելլէֆ պուլունմասը մանթըգ իգթիզսընտան պուլունտրը թէֆհիմ վէ նասիհաթ իթմէքտէ, հաթթա, իտարէի ասքէրիյէյ մուդայիր օլարագ, քէնտի մէզհէպճէ տույդուլարընա պիր հիւրմէթը մախսուսէ օյմագ իւզրէ քէնտի իյէրինտէ պիրէր իմամ պուլունտուրըլմասը վէ էէմէքլէրի իյիւն այրը գագանլարը օլմասը տախի գարարլաշարբրիմզը տը։ անճագ Թիւրքլէր հէր նէ տախի օլսա, ասքէր վէրմէմէք էֆքէար ու իտտաալարընա սապիթ գալմագտա իսէլէր տէ։ հիւքիւմէթին միւսատէ իթիկի նօղթալարը մուվագգաթ ատտ իտիւպ իսթիգպալ իյիւն թէէմին օլամատրգալարը իթիրազ իթմիշլէր տիր։ Վէլ հասը, հիւքիւմէթ քէնտի գարարը գաթիսինի պունտան իւքի այագտէմ Թիւրքլէրէ բէսմէն պէյան իտիւպ, սեպտեմբերտէ մէվզբի իճրայէ գօնուլաճաղը անլաշըլմըշ տը։

Իշթէ պու սէպէպլէ հիճրէթ էֆքէարը էրէյի վագրթատան պէրու քէսպը սիւքիւնէթ իթմիշ իքէն, իշպու իսթարը դաթի վէ բէսմիտէն պէ թէքրար ույանրպ ումումի իսլամ էհալիսի հիճրէթէ գալդըրմըշ տը։ Պէնտէնիզ վառնատա պուլունտրդամ էնանատ հէր թարաֆտան պիր չօգ իսլամ ֆամիլէալարը կէլիպ Ոթամպօլա կէչտիրլէրինի կէօրմիշիմ. վէ ումումուն էֆքէարընա պագըրընճա մահսուլ էյէ ալընրպ վէ միւլքլէրինի տէ ուճուզ բահալը եախօտ մէվզիինէ կէօրէ պատէհվա կիպի սաթտրգտան սօ՛րա, քէօյլիս վէ գասապալը իթթիֆագէն հիճրէթէ գարար վէրմիշլէր տիր։

3. Սէնէի հազրէթ մահսուլը հէր քէսի մէմնուն իտէճէք տէրէճէտտէ ֆէյզ ու պէրէքէթտէ պուլունմուշ տը։ Ռումանիատա տախի տիկէր սէնէլէրէ նիսպէթէն. պու սէնէ էյի պիր մահսուլ վարպու միլքտէ հէր շէյ նիզամ ու ինթիզամ տայիրէսինտէ պուլունտրընտան, ապա վագթ ղայպ իթմէքսիզին տօղուրճունլար գալտրրըլըպ հարմանլարընը պիթիրմիշլէր. վէ քէսրէթլէ եաղան եաղմուրար մահսուլա ասլա իրասը խասար իթմէմիշ տիր։ Պու կարիսթանտա իսկ հիւքիւմէթ մէմուրլարը վասէթասըյլա տօղուրճունլարը սայմագ վէ սայրտրգտան սօնրա մահսուլունը հարմանընա գալտրրմագ իչիւն քէօյլիւէ ռուսսաթ վէրմէքսիզին թարալարընը տախի թէքրար էօյլմէյէ վագթ կէչիրիլմիկինտէն վէ տիկէր թարաֆտան իսէ եաղմուրուն արդասը քէսիրմէտիկինտէն, տօղուրճունլար սիմսիյահ օյուպ նըսրֆ նըսրֆա մահսուլ էքսէր մահալէրտէ չիւրիւսիւ վէ զանն իտէրիմ պու սէնէ պիգիմ մահսուլա պէյէնիլիպ բարա վէրիլմէյէճէք տիր, նիճէ քի՝ թիւճճարլար սայրը սէնէլէր կիպի ճէսամէթլի զահրէ իշլէրինէ կիրիշմէյէ հէնուզ ճէսարէթ իթմէմէքտէ տիրլէր։ Ռումանիատա իսկ պիր այսան պէրու զահրէ բիացասը ասչըլմըշ տը վէ ֆիյաթլար եիւքսէք կիթմէքտէ տիր։

4. Պուլկարիսթանտա թիւճճարլըգ վէ ախզու իթա թէքմիլէն մահվ օյմուշ կիպի տիր. պիր թարաֆտան թիւրքլէրին հիճրէթի, պիր թարաֆտան սէրմայէտարանընն ճէսամէթլի իշլէրէ կիրիշմէյէ խէվֆ իթմէլէրի, վէ տիկէր թարաֆտան բօլիթիկա էնտրիշէլէրի մէմլէքէթի օլ տէրէճէ պիր պուհրանա սարմըշտը քի՝ բուսուլասընը շաշըրմըշ գարտանլար միսիյու հէր քէս նէ՛ եաբաճաղընը պիլմէմէքտէ, վէ հալ իսթիգպալ նէ՞տէ գարար գըլաճաղընը հէր քէս եէկտիկէրինէ սիւալ իյլէմէքտէ տիր։ Հիւքիւմէթ պու հալի թահթը նազարը տրգդաթա ալմատաղընը վէ եախօտ իսթէսէ տախի միւգթէտիր օլամատրղընը թէէսիֆլէ միշահատէ իթմէքտէյիդ։

Կէչէն սէնէքի պիւտճէ աչըղընն ճէսամէթի մալիմ տիր։ Պու աչըղը գարամագ վէ կիւնտէն կիւնէ իլավէ օյունան մէսարիֆլէրի գարշըլամագ իչիւն եէնիտէն եէ. մանի վէ ֆագրը հալէ տիւչար օլան էհալիյէ տէհշէթ կէթիրիր սուրէթտէ վերկիլէր զամմ՝ օլունմագտա տրը։ Թիւրքլէր Ոթամպօլա վէ մահալը սայրէյէ հիճրէթ իթտիրլերի միսիլու միլլը սայիրէտէն սէրմայէ սահիպի պուլունան էքսէր զէվաթ տախի՝ ախզուիթանընն հալը հազրընտան էնտիշէ վէ խէվֆ իտէրէք վէ եաբաճագ պիր իշ պուլամատրգալարընտան, Ռումանիա մէմալիքինէ նագլը մէքեան իթմէքտէ տիրլէր։ Պէօյիւք վէ քիչիւք քեաֆֆէլի շէհիրլէրտէ պիր սիւքիւնէթ հիւքմ իտուպ, տիւքքեանլար նըսրֆ նըսրֆա գաբալը, սօգագլար խալի վէ հէր շէյ էօիւ հալինտէ տիր։ Սահիհէնն մուհարէպէ վէ խարապիյէթ քէլիմէլէրի այնը մանէա իլէ հալ օյունըլլարը վէ պունտան էվվէլ զուհուրա կէլէն մուհարէպէլէրտէ աղ եախօտ չօգ այնը խարապիյէթլէր կէօրիւլմիշ տիր։ Անճագ օօն մուհարէպէնին նէթիճէլէրի կէչմիշ վագթլար իլէ գաթան գըլյաս օլունամայըպ, մէմալիքին եախօտ էհալինին գուվվէի հայաթիյէսինի թէքմիլէն մահվ իթմիշ տիր։ Պու պէտպախթ հալին տէֆը չարէսի իչիւն միւէսսիր խէտպիրլէր վէ ֆէտաքեարլըգլար իգթիզա իտէր։ Բէսը իտարէտէ պուլունան զէվաթը մուազզամա պունլարը տիւչիւնմէյօր վէ եախօտ պու հալտէն միւթէէսսիր օլմայօրլար տէյէմէյիդ. հաթթա իտարէյի պիր միհվէրը ատալէթտէ վէ միւսավաթտա պուլունտուրմագ իչիւն կիճէ կիւնտիւզ մէշղուլ օլուպ միւքէմմէլ գանունլար թանզիմ ու թէրթիպ իթտիքլէրինի պիլիր վէ իգրար իյլէրիզ. ֆագաթ հայաթը թէհլիքէտէ պուլունան պիր խասթա, միւքելլէֆ պիր գարեօլայա նագլ իթմէք իլէ հայաթընտան թէէմին օլմուշ օլամայըզ. միւէսսիր մուալիճէլէր լազըմ տը իլք թէհլիքէյի կէչիրմէք իչիւն. պու թէհլիքէ կէչտիքտէն սօնրա բահաթը գալալէ իսթէտիկիմիզի եաբապիրիզ։ Պու խուսուս իչիւն թաֆսիլաթ վէրմէյէ իլէրուտէ ֆըրսաթ վէ սէպէպլէրիմիզ օլաճագ տրը։

(Յետոյ)

Պ. ՄԷԶՊՈՒՐԵԱՆ

Էվվէլքի կիւնքի Մանչեսթէր կազէթասընտա Պ. Մ. Ս. Մէզպուրեանընն իմզասը թահթընտա օլարագ ալէյհիմիզտէ պիր մէքթուպ օգուտուգ։

Իզմիր առաջնորդը Գեր. Մելքիսեդեկ Եպիսկոպոս հագդընտա պունտան ագտէմ կազէթամըզտա միւնտէրիճ ֆըգրաթա բէտտիյէ նի վէ ֆագրը հալէ տիւչար օլան էհալիյէ տէհշէթ կէթիրիր սուրէթտէ վերկիլէր զամմ՝ օլունմագտա տրը։ Թիւրքլէր Ոթամպօլա վէ մահալը սայրէյէ հիճրէթ իթտիրլերի միսիլու միլլը սայիրէտէն սէրմայէ սահիպի պուլունան էքսէր զէվաթ տախի՝ ախզուիթանընն հալը հազրընտան էնտիշէ վէ խէվֆ իտէրէք վէ եաբաճագ պիր իշ պուլամատրգալարընտան, Ռումանիա մէմալիքինէ նագլը մէքեան իթմէքտէ տիրլէր։ Պէօյիւք վէ քիչիւք քեաֆֆէլի շէհիրլէրտէ պիր սիւքիւնէթ հիւքմ իտուպ, տիւքքեանլար նըսրֆ նըսրֆա գաբալը, սօգագլար խալի վէ հէր շէյ էօիւ հալինտէ տիր։ Սահիհէնն մուհարէպէ վէ խարապիյէթ քէլիմէլէրի այնը մանէա իլէ հալ օյունըլլարը վէ պունտան էվվէլ զուհուրա կէլէն մուհարէպէլէրտէ աղ եախօտ չօգ այնը խարապիյէթլէր կէօրիւլմիշ տիր։ Անճագ օօն մուհարէպէնին նէթիճէլէրի կէչմիշ վագթլար իլէ գաթան գըլյաս օլունամայըպ, մէմալիքին եախօտ էհալինին գուվվէի հայաթիյէսինի թէքմիլէն մահվ իթմիշ տիր։ Պու պէտպախթ հալին տէֆը չարէսի իչիւն միւէսսիր խէտպիրլէր վէ ֆէտաքեարլըգլար իգթիզա իտէր։ Բէսը իտարէտէ պուլունան զէվաթը մուազզամա պունլարը տիւչիւնմէյօր վէ եախօտ պու հալտէն միւթէէսսիր օլմայօրլար տէյէմէյիդ. հաթթա իտարէյի պիր միհվէրը ատալէթտէ վէ միւսավաթտա պուլունտուրմագ իչիւն կիճէ կիւնտիւզ մէշղուլ օլուպ միւքէմմէլ գանունլար թանզիմ ու թէրթիպ իթտիքլէրինի պիլիր վէ իգրար իյլէրիզ. ֆագաթ հայաթը թէհլիքէտէ պուլունան պիր խասթա, միւքելլէֆ պիր գարեօլայա նագլ իթմէք իլէ հայաթընտան թէէմին օլմուշ օլամայըզ. միւէսսիր մուալիճէլէր լազըմ տը իլք թէհլիքէյի կէչիրմէք իչիւն. պու թէհլիքէ կէչտիքտէն սօնրա բահաթը գալալէ իսթէտիկիմիզի եաբապիրիզ։ Պու խուսուս իչիւն թաֆսիլաթ վէրմէյէ իլէրուտէ ֆըրսաթ վէ սէպէպլէրիմիզ օլաճագ տրը։

(Յետոյ)

ՄԻԽԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Բակուզա լիմանը հագդընտա Բաքէլ կազէթասընտա աթիտէքի ֆըգրա օգունմուշ տը.

«Ցօղրուճա Բակուզատան կէլմիշ օլան տօսթլարըմըզտան պիրի ալէյատէ սաքին պիր հալտէ պուլունան Բակուզա շէհրի իլէ հէվալիսինի վէ պաշըճա կրավօզա ալարագ, միւշարիւէյհ առաջնորդըն եաղմըշ օլտուղու պիր թահրիրաթընը տերճ իթմէք իւզրէ մուամալիէյհ մանթպամրզա կէթիրմիշտէ, Գեր. Մելքիսեդեկ ապօնէմիզ իքէն 4 լիրա թայէպ իտիւպ վարագալ մէզքիւրէեի տերճ իթմէմիշիզ, վէ պու բէտտին իւզէրինէ Պ. Մէզպուրեան վարագայը Մանչէսթէր վէ եա Մանչէսթէ տերճ իթտիրմէք իւզրէ կէրի իսթէմիշ տէ, պիզ երինէ բէտտ իտիւպ իսատ իթմէմիշիզ տիր. պունլար տա պիզ բէք պէօյիւք պիր գապահաթ ըմըշ։

Իշի ուզուն ուզատիյէ թարիֆ իտիւպ, Պ. Մէզպուրեանընն իտտաասընը ճէրհ իթմէէ հաճէթ եօգ տը. զաթէն քէնտի՝ քէնտի իտտաասընը չիւրիւթմէքտէ օլտուղու կէօրիւլիյօր։

Հագիգաթէն Պ. Մէզպուրեան կէչէն կիւն Գեր. Մելքիսեդեկ Եպիսկոպոսըն նամըմզա եաղմըշ օլտուղու մուֆասսալ պիր բէտտիյէսինի պիզէ թէսլիմ իթտի, վէ պիզ տախի մէքթուպու աչըպ օգուտուգ։ Պունուն իւզէրինէ Պ. Մէզպուրեան՝ մէքթուպը մէզպուրը տերճ իտիւպ իթմէէճէկիմիզի սիւալ իթտիյինտէ, մէճճանէն տերճ իթմէէճէկիմիզի, վէ 4 տէյիլ 3 լիրա իճրէթ վէրիլմէսի լազըմ կէլտիկինի պէեան իթտիք։

Պու ճէվապը ալընճա Պ. Մէզպուրեան մէքթուպը կէրի իսթէտի իսէ տէ, քէնտի նամըմզա կէլէն մէքթուպը՝ կաղէթամըզընն թա պաշընտա հէր կիւն իլան իթմէքտէ օլտուղումըզ չէրաիթ մուճիպճէ կէրի իտտէ իթմէյէճէկիմիզի պէեան իթտիք։

Իշթէ մէսէլէ պունտան իպարէթ տիր։ Շիմտի Պ. Մեզպուրեանա իխթար իտէրիզ քի, էկէր հէր ապօնէնին կաղէթաեա մէճճանէն 3—4—5 եիւզ սաթըրտան իպարէթ մէքթուպ տերճ իթտիրմէկէ հագգ ու սէլահիյէթի օլտուղընա տայիր մանթպուաթ նիզամնամէսինտէ պիր պէնտ իրաէ իտէճէք օլուր իսէ, կէթիրտիկի մուֆասսալ մէքթուպը տերճ իթմէտիկիմիզ իչիւն խաթատա պուլունմուշ օլտուղումուզու ալէնէն իթիրաֆ իտէրիզ, վէ քէնտիսինի հէմէն պու կիւնտ իթիպարէն 10 նիսսէթ իչիւն սէնէլիք ապօնէ եաղմաղը ալէնէն վատ իտէրիզ քի, օլ վագթ քէնտիսի իսթէտիկի կիպի պօլ պօլ մէքթուպլար եազըրն կէօնտէրսին, պիզ տէ տերճ իտէլիմ։

Պիր բէտտէր, իճրէթը մուայէնէսինի թէէտիյէ իտէրէք պիր թէք չօճուղունու մէքթէպէ օդութմայա վէրտիկի իչիւն, պաշտա քէնտիսինէ պիր բլան չըզմըշ տը։ Բում ֆէյլեսօֆընընն «Վոլ, լուէն դէյնէ» գահտէսինի քէնտիսինէ մէսլէք իթթիխաղ իթմիշ տիր։

Բէտէրի՝ մախտումընն իւզէրինէ պիճիւմէք թաֆսիլաթը վերմէքտէ օլտուղու կիպի, անըն՝ կիւնիւն պիրինտէ պէօյիւք պիր ատամ օլաճաղընը տա զանն իտէրսին քէչի իթմէքտէ օլտուղունտան, չէօյլէ եազմագտա իտի.

«Հէր նէ գատար գավկաճը իսէ տէ, լաթիֆ վէ եումշագ տա տը։ Բօլիչնէյէ խայլիճէ պէնզէեիպ, օրթատա գարը իլէ սըրթը կէօրիւնմէքտէ օլտուղունտան, թօսպաղը կիպի գապուղընը կէօսթէրիր վէ նէ գատար վուրսան տույմաղ»։

Օն պիր եաշընտա իքէն, պու չօճուգ տահա զիեատէ պէօյիւեիպ գուվվէթլէչէրէք, լաքին տայմա չիրքին գալարագ, տիւգտը նիվէրնէնին իճրա իթտիրտիկի ատ եաբըշընա կիրիչիր, վէ միւքեաֆաթը գազանը։

Պու միւքեաֆաթ պիր շաբգա օլուպ, Միրապօ շաբգայը պիր էլինէ ալը, տիկէր էլիյլէ տէ տահա եէնի օլան ասը քէնտի շաբգասընը քինլէչիյօր, վէ ֆագաթ ֆէսահաթը տա իլէրլէյօր։ Էվվէլքի կիւն վալիտէսի՝ քէնտի ալաճաղը գարընն եէրինէ կէչէրէք պիր պէեանաթտա պուլունմագտա իտի։ Օղլում, պունա ճէվապընտա՝ ալաճաղը գարընն քէնտի սիմասընա տիգգաթ իթմէէճէկի իւմիտինտէ օլտուղունը պէեան իթմիշ տիր։

«—Էօյլէ իսէ գարը նէ՞րէնէ իսթէրսին քի պագսըն, սիւալ իտտէր վալիտէսի սատէտիլանէ։

«Վէ հէր քէս կիւլէր։

«—Պաթըն՝ զահիրին գուսուրընը գաբայաճագ տը, ճէվապ վերտի չօճուգ։

«Վէ պիզ տահա զիեատէ կիւլմէէ պաչատրգ։»

Վալիտէսի մաղլուպ օլուպ, պէօյլէ ագբլը ճէվապլար վերտիկի իչիւն օղլունը թէքտիր իտէր։

—Վալիտէ, տէր չօճուգ, ագբլ էլ կիպի պիր շէյ տիր, կիւզէլ օլսուն զիրքին օլսուն, գուլլանմագ իչիւն եաբըլմըշ տը, կէօսթէրմէք իչիւն եաբըլմամըշ տը։

Պունունլա պէրապէր Միրապօ լաթիֆ վէ եումշագ պիր քիմէնէ տիր, լաքին քէնտի եօլունտան չաշմագ. զանն իտէրսին օ եաշընտա քէնտիսինէ պիր բլան չըզմըշ տը։ Բում ֆէյլեսօֆընընն «Վոլ, լուէն դէյնէ» գահտէսինի քէնտիսինէ մէսլէք իթթիխաղ իթմիշ տիր։

Բէտէրի՝ մախտումընն իւզէրինէ պիճիւմէք թաֆսիլաթը վերմէքտէ օլտուղու կիպի, անըն՝ կիւնիւն պիրինտէ պէօյիւք պիր ատամ օլաճաղընը տա զանն իտէրսին քէչի իթմէքտէ օլտուղունտան, չէօյլէ եազմագտա իտի.

«Հէր նէ գատար գավկաճը իսէ տէ, լաթիֆ վէ եումշագ տա տը։ Բօլիչնէյէ խայլիճէ պէնզէեիպ, օրթատա գարը իլէ սըրթը կէօրիւնմէքտէ օլտուղունտան, թօսպաղը կիպի գապուղընը կէօսթէրիր վէ նէ գատար վուրսան տույմաղ»։

Օն պիր եաշընտա իքէն, պու չօճուգ տահա զիեատէ պէօյիւեիպ գուվվէթլէչէրէք, լաքին տայմա չիրքին գալարագ, տիւգտը նիվէրնէնին իճրա իթտիրտիկի ատ եաբըշընա կիրիչիր, վէ միւքեաֆաթը գազանը։

Պու միւքեաֆաթ պիր շաբգա օլուպ, Միրապօ շաբգայը պիր էլինէ ալը, տիկէր էլիյլէ տէ տահա եէնի օլան ասը քէնտի շաբգասընը

վաբօրուն եէրինէ գուլլանըլմագ իւզրէ ամիրա, Բօզօֆուն բլան վէ ուսուլի միւճիպինճէ կէչէնտէ Բուլսիա իմբերաթօրու թարաֆընտան Ինկիլթերրատա եաբտըրըլմըշ օլան Լէյվատիա նամ վաբօր՝ պու կիւնլերտէ Ցերսաատէն իմանընտա պէքլէնմէքտէ իմիշ ։ Իշպու վաբօրուն թէճհիզաթը պէչ միլեօն ֆըրանգա չըգմըշ օլուպ, անճագ մաքինասընըն գուվվէթի օն պին պարկիր գուվվէթինէ բալաղ իտիլմիշ իսէ տէ, մաթլուպ օլան սիւրաթը պուլամամըշ տըր ։

—==—

Ինկիլթերրատա պիր չըմէնտըֆէր գաթարընը պէրհավա իթմէք իւզրէ կէչէնտէ պիր ճինայէթ վուգու պուլմուշ տըր ։

Բուլմէլ կազէթէսի պէեանընա կէօրէ, տինամիթ պարութու իլէ Ինկիլթերրանըն Շըմալը Ղարպի չըմէնտըֆէրի իւզէրինէ վուգու պուլան իշպու ճինայէթ՝ օ արալըգ Նըրանտիւք Գօնսթանթինին թէպտիլ գըլաֆէթլէ խաթթը մէզգիւր իւզէրինտէ պիր չօգ տէֆա իճրաի սէեահաթ իթմէսինէ ամֆ օլունուլօր իմիշ ։

—==—

Ավստրիա զապըթասը՝ Բէյքէնպէրկ տէմիր եօլ սթասիոնունտա Սօսիալիսթ եվրագը հավի պիր խայլը բաքէթլէր պուլմուշ օլտուղունտան, իճրաի թահգիգաթա պաշլամըշ տըր ։

Գու չէհրտէ զաթէն Սօսիալիսթ էֆքեարընտա իւչ կազէթա նէշր օլունտուղունտան, Սօսիալիսթլէր օրատա խայլըճա մուվաֆագաթ կէօրմէքտէ իմիշլեր ։

—==—

Թարաֆըմըզա մէվսուգ դէն խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, Պէյօղլունտա մուգիմ վալիտէ-Չէշմէսի մահալլէ վէ ճիվարը ահալիսիյլէ ասհապը էմլաքը թարաֆընտան 30-40 իմզալը չամիլ պու կիւնլեր տէ պիր իսթիտանամէ իմզալանարագ, միւթէսարըֆլըգ վէ րիասէթը Պէլէտիյէ ճանիպը Ալիլէրինէ թագտիմ օլունմուշ տըր ։ Իշպու արզուհալըն մազմունի զիրտէ մուպէյյէն մէվատտէն իպարէթ իմիշ ։ չէօյլէ քի, մէզգիւր մահէլլէրտէ թէմէքքիւն իտէն սէքէնէնին մըգտարը քիւլլիսի էհլի ըրըզ վէ էսնաֆ կիրուհինտէն օլուպ, մըգտարը ճիւզիյէսի իսէ, պազը ֆահիշէխանէլէրտէն մաատուտ օլմագտան նաշի, ատապը ումումիյէ վէ իսթիրահաթը ահալի նամընա օլարագ, պու ֆահիշէլէրին սէմթի մէզգիւրտէն քիւլլիէն տէֆ ու թէպիտի իսթիրհամընտան իպարէթ պուլունմուշ տըր ։

Պիզ տախի չու միւնասէպէթլէ խուսուսը մէզգիւր հագգընտա վաղիֆէի մուգատտէսէմըզ իճապընճա, մուխթասարէն պազը իզահաթա լիւզում կէօրմիւշիզ տիր, եասի պէրմիճիպի իսթիտանամէ, մահէլլէի մէզգիւրէ թագսիմ մէյտանընտան պաշլայըպ Թաթավլա գատար միրուրի ուպուրու միւսաիտ պիր ճատտէի քէպիր օլուպ, սաղ թարաֆընտա Բանկալթի վէ սօլ թարաֆընտա Ֆերիքէօյ սօգագը իլէ մահտուտ. պինաէն պէյ. պիր չօգ միւքէմմէլ վէ ուֆագ խանէլէր իլէ, արալարընտա պազը պօշ արսալարը մահսուս օլուպ, ղայէթ կիւզէլ մէնզարէլի վէ հավասըլըղը միւշթէհիր օլտուղտան պաշգա, էսնաֆան վէ էհլը ըրզէ մուվաֆըգ բէք այէտա մէսքեան տըր. մաաթէէսսիւֆ պէեան իտէրիզ քի, չէօյլէ պիր մէվգիի միւթէնա կէրէք գալտըրըմլարը վէ կէրէք կազլարը, տիկեր ճատտէլէրէ իսպիսալ իտիլմէք իւզրէ, Պէյօղլու տաիրէի Պէլէտիյէսի ճանիպինտէն, չիմտիյէ տէկին նազարը իթինայէ ալընմատըղընտան պիթթապի պիր թագըմ ֆահիշէլէր տախի, քէնտիլէրինէ մէսքեան թութմայա ֆըրսաթըպ օլմուշլար, պինալէրին պազը մէճհուլ իւլ ահվալ ատամլար օրալարընը մէրքէզ իթթիխազիյլէ, մատամ քի օրթա պիր մահէլլ օլուպ, գարագօլ նօզթասը վէ կազ պուլունմամագտա տըր, չու արալըգ օլ ճիվարլարտա վէ տօղրու եօլ քէօշէլէրինտէ սըգ սըգ վուգու պուլան սըրգաթլար պու մահալլէրէ համի օլունմասը զաննընա զահիպ օլսագ սէզա տըր ։

Իմտի, միւթէսարըֆ սաատէթլու Պահրի բաշա իլէ, պէլէտիյէ րէիսի սաատէթլու Պլագ պէյ հազրաթլէրըն՝ պու միւթալաալարըմըզը տախի բիշ նազարը տիգգաթա ալարագ, էհալիի միւսթէտաանըն հագգը արզուլարըն իճրայա վագ իլէ, սայէի ալիլէրինտէ ֆէյզեապ օլմալարընը, վէ ալէլ խուսուս ասայիշի ումումիյի սէքթէտար իտէն իշպու ույկունսուզ լուգլարըն տէֆինի, հուզուրը ումումիյէ նամընա օլարագ խալիսանէ տավէթ վէ ոամիտ իտէրիզ ։

—◦◦—

ՌԷՍՄԻ

Օրման վէ Մէատին Նէզարէթի

Օրման վէ Մէատին մէքթէպի նիզամնամէսինտէն Թալէպէ գապուլլինէ տաիր լըզըմ Ֆասըլընտան միւսթախրէճ մէվատտըր .

4. մատտէ.— Մէքթէպէ կիրմէք արզուսունտա պուլունան թալէպէ՝ Օրման վէ Մէատին Նէզարէթինէ պիր իսթիտանամէ իթա, վէ իշպու իսթիտանամէ քէնտիսինին թէպաասը տէվլէթի Ալիյէտէն օլտուղունը վէ սիննի 18տէն աշաղը վէ 25տէն եօգարը պուլունմատըղընը միւպէյյին մահալլէսի իմամը վէ եախօտ Բաթրիգխանէսի թարաֆընտան մէմհուր իլմի խաբէրլէ սահիհ իւլ պինիէ օլտուղունու մուսատտըգ մէքթէպը թըպպիյէտէն պիր չահատէթնամէ րապթ իտիլէճէք, վէ իշպու նիզամնամա մէզքուր օլան խըտամէթ վէ մէմուրիյէթլէրտէ իսթիխտամը թահթը մէճպուրիյէթտէ օլմամագ չարթը իլէ թէպաաի էճնէպիյէտէն տախի իւթմէք իտէնլէրին պիր իւճրէթը միւնասիպէ մուգապիլինտէ մէքթէպէ գապուլի ճաիզ օլաճագ տըր ։

5. մատտէ.—Ցէօրտիւնճիւ մատտէտէ զիքր օլունան իսթիտանամէնին թագտիմինտէն սօնրա, մէքթէպէ կիրմէք արզուսունտա պուլունան թալէպէնին մէքթէպիպը րիւշտիյէ վէ էմսալի տէրէճէտէ պուլունան մէքթէպլէրտէ թէտրիս օլունան տէրսլէրտէն Օրման վէ Մէատին մէքթէպի մուալլիմլէրինտէն միւրէքքէպ հէյէթ հուզուրունտա իմթիհան վէրմէսի լազըմ տըր ։ չու գատար քի, մէքթէպիպը րիւշտիյէտէն վէ էմսալինտէն չահատէթնամէսի պուլունանլար իշպու իմթիհանտան միւսթէսնա թութուլուպ, պիրինճի սընֆա գայտ օլունուր ։

6. մատտէ.—Պիրինճի վէ իքինճի սէնէլէրէ աիտ տէրսլէրի մէքթէպը Սուլթանիտէ վէ եախօտ պունա միւմասիլ տիկեր պիր մէքթէպտէ թահսիլ իթմիշ օլտուգլարընը չահատէթնամէ իլէ Օրման վէ Մէատին Նէզարէթինէ իսպաթ իտէն Օսմանլը թալէպէ, Նէզարէթինտէ թէչքիլ օլունաճագ գոմիսիոն հուզուրունտա իմթիհան վէրտիքլէրի՝ տօղրուճա իւչիւնճիւ սընֆա գապուլ օլունաճագ տըր ։

Պէր մինվալը մուհարրէր մէվատտը նիզամիյէ ահքեամընա թէվֆիգան Օրման վէ Մէատին մէքթէպինէ թալէպէ գապուլ օլունաճաղընտան, իսթէքլի իտէնլէրին իշպու էյլուլ Բուլմինին իւչիւնճիւ կիւնինտէն իթիպարէն նիհայէթ թինէ գատար մալիյէ տաիրէսինտէ Օրման վէ Մէատին իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի . 3—3

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

Լօնտրա 24 սեպտ.

Մըսըր կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Նիլ ըրմաղընըն ֆէյզանը պու սէնէ տախի աէնիյնը միւթէվասսըթտա օլտուղու միսիլլու ճալիպը մէմնունիյէթ օլաճագ տէրէճէտէ տիր ։ Մահսուլաթտա տախի պէթ պէրէքէթ կէօրիւնիւյօր ։

(Պու սապահ կէլէն [illegible])

Բէթէրսպուրկ 26 սեպտ.

Նէվօ կազէթասը տէյօր քի, Մ. Պարթէլէմի Սէնթ—իլէրին խարիճիյէ նէզարէթինէ թայինի օլունմասը՝ Ֆրանսանըն Շարգտա ֆիքրէն պիր մուամէլէ իճրասընտան միւճանէպէթ իթմէք իսթէտիկինի կէօսթէրիյօր ։ Պինապէրին իշպու թէպտիլէ տիկեր պիր սէպէպ արամագ լազըմ օլտուղունը մէզքիւր կազէթա իլավէթէն պէեան իտիյօր ։

Բարիզ 24 սեպտ.

Ֆրանսանըն խարիճիյէ նազըրը պու տէֆա Ֆրանսա սէֆիրլէրինէ պիր թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ իտէրէք, իշպու թահրիրաթտա նազըրը միւշարիլեյհ՝ հէյէթը ճէտիտէի վիւքէլանըն հէյէթը սապըգա թարաֆընտան իթթիխազ օլունան խարիճի բօլիթիգայը իպգա իտէճէկինի, վէ Մ. Թիէրին էֆքեարը միւսալէմէթքեարանէսինէ սատըգ գալաճաղընը, վէ պիլճիւմլէ տիւվէլը էճնէպիյէ իլէ օլան միւնասէպաթը հասէնէ թէմվիի իթմէկէ չալըշաճաղընը թէէմին իթմէքտէ տիր ։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

Խմբագիր Տէր .

Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնս մեծաւ գոհունակութեամբ կը հրատարակէ Ցունիս և Օգոստոս ամսոց հետեւեալ Մեծապատիւ նուիրատուաց Ազգայնոց ցանկը .

Հետեւեալ 73 Օսմ. ոսկւոյ գումարն ստացուած է Մեծապատիւ Ցակոբեան Միքայէլ էֆէնտիի ձեռամբ .

	Լիր Օսմ.
Գառնիկ էֆ . Ցովակիմեան	22
Ալիքսան » Գալբագճեան	20
Աստպա » Իկիտպաշեան	15
Կեսարացի Մուրատեան եղբարք	10
Գեորգ էֆ. Բաբաջեան	4
Գառնիկ » Ճէվահիրճեան	2
	73
Մահտեսի Գէորգ էֆ. Արապեան Կիւրինցի՝ ձեռամբ Գ. Թօրալեան էֆէնտիի	3
Կարապետ էֆ. Էգնայեան	2
Գէորգ էֆ. Խուրտաճեան	2
Տիկին Թէրէզյան Հասունեան՝ ձեռամբ Գարակէօզեան Գ. էֆէնտիի	1
Ցովհաննէս էֆ . Ջէչէեան Գաղատացի	1
Մեծ մաքսի Խորսանա գիւղի բեռնակիրք	1/2
Օսմ. լիրա	82 1/2

Մէճիտ 20 ղրշ. Խ.

Սեբաստիոյ Աղ գիւղի բեռնակիրք	346
Մեծ մաքսի բեռնակիրք	150
Մեծ մաքսի Սեբաստացի բեռնակիրք	130
Ալի Փաշա Թաշճի	121
Սամաթիոյ վիճակահանութեան մասնախմբէն	100
Մեծ մաքսի ձողաբարձ բեռնակիրք	100
Թիֆլիզցի Խասգով աղա	94
Ցովհաննէս էֆ. Մանիսալեան խաղողի համար	56 1/4
Մանուկ էֆ. Արզեան՝ ձեռամբ Ունճեան էֆ. ի	50
Սարգիս էֆ. Զաքարեան	50
Աւրահամ էֆ. Հիւսմավէրտեան	50
Ցովհաննէս էֆ . Պէյլիկճեան խաղողի համար	40
Պօղոս էֆ. Գաբրիէլեան խաղողի համար	40
Եզիա էֆ. Պէյլէրեան	40
Ենքէրճի Ցակոբ աղա	32 1/2
Համբարձում էֆ. Փանոսեան	25
Բեռնակիրք	20
Էօրնեցի Օրիորդ Արուսեակ	20
	1464 3/4

Հազար չորս հարիւր վաթսուն և չորս ղրշ. երեսն բարա մէճիտ ։

Մեծապատիւ Ցակոբեան եղբարց Մանչեսթրի տունէն որբանոցի տղայկերտաց համար 200 ձեռք հանդերձ .

Պօղոսայեան Օհան էֆէնտիէ՝ Ալեա հացոյց գդ օգական տախտակ 20 հատ, եւրոպական և Ամերիկական աշխարհացոյց տախտակ 10 հատ, և 1 մեծ աշխարհացոյց տախտակ 48 թերթով ։

Տրապիզոնի Առաջնորդ Գերապատիւ Մատթէոս Արքեպիսկոպոսի ձեռամբ հաւաքեալ լուբիա 200 քաշ ։

Համբարձում էֆ . Փանոսեանէ 79 ք չ միս, և 99 քաշ հաց ։

Մեծ մաքսի բեռնակիրք՝ 168 քաշ հաց, 113 քաշ միս, և 80 քաշ բրինձ ։

Կեսարացի Իսպէրեան Մեսիայ էֆէնտիէ՝ 144 հատ թաշկինակ, 10 տեսակ մագարա թիրէ, և 18 կանգուն չուխա ։

Մահտեսի Ստեփան էֆ. Մայաթեացի 890 հատ ձմերուկ, և 234 քաշ խաղող ։

Բուլճեան Ենովք էֆէնտի 52 ու կես քաշ կաթ ։

Հիւանդանոցի խոհարար Նազարեթ Սրապեան 5 քաշ իւղ, 6 1/4 քաշ պանիր, և 29 1/2 քաշ մածուն ։

Երուսաղէմայ փոխանորդ Գեր. Սիմոն Եպիսկոպոս Սէֆէրեանի ձեռամբ՝ Եալըվաճ Երուսաղէմայ ագարակէն 2850 հատ ձմերուկ ։

Մեծ մաքսի ձողաբարձ բեռնակիրներէ՝ 18 քաշ գույրուք իւղ, 200 քաշ հաց, 136 քաշ միս, և 80 քաշ բրինձ ։

Մեծ Նոր խանի սենեկապետ 1 ոչխար ։

Սամաթիացի Մանաւ Մահտեսի Արիս աղա 100 քաշ խաղող ։

Մեծապատիւ Ցակոբեան Միքայէլ էֆէնտիի ձեռամբ հանգուցեալ Մասէհեան Ալիքսան էֆէնտիի ժառանգորդներէ (200) երկու հարիւր Օսմ. լիրա [illegible] մը չինուելիք համար ։

Հոգաբարձութիւնս յիշեալ նուիրատու Ազգայնոց յանուն անդպատապարելոց, իւր խորին շնորհակալութիւնն յայտնելով, կը յուսայ որ յիշեալ էֆէնտիներուն օրինակին հետեւողներ կ'ունենայ ։

Մնամք յարգանօք

Ի դիմաց Հիւ. Հոգաբարձու.

Ատենադպիր Վ. Ատենապետի

Տէր [illegible] Թ. [illegible]

1880 սեպտ . 6 Գրա. Հիւանդ.

Մեծ Նոր խան ։

—◦◦—

Հ. Կ. ԱՄԱՏՈՒՆԻ

ՄՈԼՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԶՈՀԵՐԸ

[illegible]

ՊԱՐԶԱՍԷՐ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով, գին կէս մէճիտ ։

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ ՀԻՔԵԱՅԷՍԻ

Սաթըլըր Սթամպօլտա, Եէնիճամի Զինճիրլիքէր ճատտէսի Ս. Ղուկասեան, վէ Ուզուն Չարշըտա Ֆրէնկեան քիթապխանէլէրինտէ ։

Քէզա կազէթամըզ իտարէխանէսինտէ տախի մէզքիւր հիքեայէ ֆիրուխթ օլունմագտա տըր ։

ԻԼԱՆԱԹ

Չարշուի քէպիրտէ Գալբագճըլար պաշընտա Թաքէճի օտաղընըն քէօշէ պաշընտա 2 նումերօլու միւլք վէ կէտիկ սիր պապ տիւքքեան սաթըլըգ օլուպ, իսթէքլի իտէնլէրին Վարագլը խանը գաբուսը գարշըսընտա 52 նումերօլու սարրաֆ Էզնըրճեանըն տիւքքեանընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։ 15—1

[illegible] ։

Պօսոսուն Նիգօլաքիյէ տէյնի պուլունան մէպլաղը մալիւմէնին թէսվիյէսի զըմնընտա ֆիրուխթու մահքէմէ օլան Գումգաբու խարիճինտէ Սիւլէյմանիյէ սօգաղընտա 55 նումերօլու պիր պապ պագգալ տիւքքեանընտա պուլունան 30 հիսսէսինին թարիխը իլանտան օն պէչ կիւն սօնրա ֆիրուխթունա թէչէպպիւս օլունաճաղը Տէրսաատէթ մէրքէզ իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր ։

18 Շէվվալ 97 ։

Շէհիր էմանէթինտէն

Շէհրը հալիրտա մինին 13ինճիւ տաիրէ ... կիւնիւ. Եմին էօնիւնտէ սաթըլան սէպզէնին ֆիատը, սիմ մէճիտի եիրմի ղրշ. հիսապըյլա, պէրվէճհի ատի պէեան օլունուր .

	Գըյյէ	Ատէտ	Ղր.	Բր.
Եէրլի պատլըճանը	00	1000	04	
Թուզլա պատլըճանը	00	1000	3	
Ալմա գապագը	00	01	01	25
Սագըզ գապագը	01	00	00	18
Ջալը ֆասուլեասը	01	00	01	15
Ալիշէֆ գաւրըն ֆաս.	01	00	01	10
Եէր ֆասուլեասը	01	00	00	35
Գըրմըզը տոմաթէս	01	00	00	18
Եէշիլ տոմաթէս	01	00	00	25
Գաշ էնկինար	00	00	00	00
Օրթա էնկինար	00	01	00	00
Պօսթան բաթլըճանը	00	00	00	10
Պաշ բաթլըճան	00	01	00	03
Օրթա »	00	01	00	02
Թօպաճ »	00	01	00	01
Պէզէլյա	00	00	00	00
Բանճար	01	00	00	00
Թազէ սօղան	01	00	00	00
Սէմիզ օթ	01	00	00	15
Մէյհիյէ	01	00	01	30
Պաշ սալաթալըգ	00	01	00	10
Օրթա »	00	01	00	7
Պաշ մըսըր	00	01	00	7
Օրթա մըսըր	00	01	00	5
Եէշիլ աճը պիպէր	01		0	30
Եէշիլ թօբ պիպէր	01			10

Սէպզէնին թօրտան սաթըլան ֆիատը, պալաէ մուհարրէր օլուպ, պունուն չէրչիւիւճիւ չէյ օլմասըյլա, Նագլիյէ վէ մէսարիֆի սայիրէսի գարշըլըգ օլմագ իւզրէ, սէպզէճի տիւքքեանլէրընտէ տախի պու ֆիատա, Նիհայէթ եիւզտէ օն պէչ Նիսպէթինտէ թիճարէթ զամմիյլէ, սաթըլմասը գապըլ ... [illegible] ... անտէն զիյատէ սաթանլար հագգընտա, Շէհիր էմանէթի վէ տէվայիրի պէլէտիյէ մէմուրինի թարաֆընտան մուամէլէի ճէզայիյէ իճրա օլունաճաղը իլան օլունուր ։

Շէհիր էմանէթինտէն կէլէն իլան տըր .

Ճատտէ վէ սօգագը	Իսթիմլաք		Պէտէլի	
	Զիրա	Պարմագ	Ղրշ	Պարմագ
Նարլը գաբու գարշըսընտա	19	18	69	
Նարլը գաբուտա թէմիսթօգլի մէնզիլինին եան թարաֆընտա	33	(30 (15	21	
Ջօրպաճը չէշմէսի ճատտէսինտէ եօրկանճը մէնզիլի իթթիսալինտէ, տէվրէն	15	12	29	
Ուզուն չարշը ճատտէսինտէ իմամ Մուսթաֆա էֆէնտինին խանէսի սըրասընտա	2		20	
Գումգաբուտա Թաշճըլար ճատտէսինտէ օն իքինճի ատատա	3	12	32	
Մահալլը մէզգիւրտէ Քէօմիւրճիւ ճատտէսինտէ եէտինճի ատատա	(4 (4	 12	00 76	
Մահալլը մէզգիւրտէ Ցիւզ օղլու ճատտէսինտէ օն եէտինճի ատատա	4		22	
Պէչիկթաշտա Եէնի մահալլէ հարիգ մահալլինտէ Գասապ ճատտէսինտէ մէվճուտ քեարկիր խանէ գարշըսընտա	2	5	44	12
Մահալլը մէզգիւրտէ տէրէ ճատտէսինտէ եավէր Ցակոբ արսասը իթթիսալինտէ	8	100		
Եէտի գուլէ խարիճինտէ հարիգ մահալլինտէ Թաշ խան ճատտէսինտէ իւչիւնճիւ ատատա	2	12	21	
Մահալլը մէզգիւրտէ տօրտունճի ատատա	1	30		
Մահալլը մէզգիւրտէ Սալխանէ ճատտէսինտէ ալթընճը ատատա	(14 (13 (12	12 12	 90	
Մահալլը մէզգիւրտէ օն իւչիւնճիւ ատատա	3	8	12	
Մահալլը մէզգիւրտէ ճամիի ճէտիտ ճատտէսինտէ օն իքինճի ատատա	22		330	
Թօբխանէտէ Պօղազ քէսէն ճամիի չէրիֆ իթթիսալինտէ	3		25	
Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա հարիգ մահալլինտէ օնունճու ատատա	5		63	
Մէզգիւր հարիգ մահալլինտէն 18ինճի ատատա	3		27	
Պալըգ բազարընտաա Քէմէր մէյտանը ճատտէսինտէ 16 նումերօլու գահվէ տիւքքեանը էօնիւնտէ միւնազիւնֆիհ օլան արսա	2	6	60	
Ճաղալ օղլունտա Ջամթալ չէշմէ սօգաղընտա ֆազլա գալան արսա		28	2371	
Նուրը Օսմանիյէտէ վէզիր խանը ճատտէսինտէ խանըն տիվարը գարշըսընտա արսա	6		130	
Հարիգի քէպիրտէ Օրխանիյէ ճատտէսինտէ մահ հէվա մէնզիլ արսասը	18	12	560	
Էսիր բազարը ճատտէսինտէ մէտրէսէ էօնիւնտէ	1	7		
Սալըզըմ սէյյիտ ճատտէսինտէ Ցերվիշ էֆէնտի արսասը էօնիւնտէ	6		6	
Մէրճան ճատտէսինտէ ֆազլա գալան մահալ	1		5	
Սամաթիա հարիգ մահալլինտէ Իլեպլէպիճի ճատտէսինտէ ֆազլա արսա	2		22	
Մէզգիւր ճատտէտէ Գալբագճը մէյտանէսինին իսթ թարաֆընտա	2	12	26	00
Մէզգիւր ճատտէտէ քիլիսէ արսասընտա	3	4	43	00
Մէզգիւր ճատտէտէ Սամաթիա գարագօլխանէսինէ միւթթասըլ	3	12	47	19
Մէզգիւր մահալտէ օնլուգ ճատտէտէ ֆազլա արսա	(1 (1	18 14	 54	 00
Սամաթիատա Աերազմա քիլիսէսի ճատտէսինտէ 13իւնճիւ ատատա	1	12	23	12

Շէհիր էմանէթի մալը օլուպ մահալլ վէ մէվգիի վէ մըգտարը գըրալարը պալատէ մուհարրէր արսալարըն էմանէթ՝ մէճիտիյէ 19 ղրշ. հիսապըյլա բէշին օլարագ թէսլիմի վէճհէ օլունմագ, վէ պիր կէօնա մաթլուպ մահսուլ խաուլիլէք, վէ գարարը գաթիսի Թարիխի իլանտէն իթիպարէն օն պէչ կիւն խիթամընտա վէրիլմէք իւզրէ մէզգիւրէ միւզայէտէ գօնուլտուղունտան, թալիպ օլանլարըն միւտտէթի մէզգիւրէ զարֆընտա Ճումա իրթէսի վէ բազար իրթէսի վէ բէնչէմպէհ կիւնլէրի մէճլիսի էմանէթէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

Սէնէ 96 Էյլուլ 11 2—1

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՈՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 24 Սեպտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	97-7/8
Օսմ. էսհամը ասըլլըը	9-5/8
» » գարանթը	9-5/8
Իսթիգրազ 65	10-1/4
» 69	10-
» 71	70-3/4
» 72	17-
» 73	9-3/4
Օսմանլը պանգասը	9-7/8
Մըսըր տայրէի մալիյէ հըսէ	63-1/4
» իթթիֆագըյէ	92-7/8
Ռուսիա իսթիգրազը	89-
Գոնսոլիտ Բարիզ 6 այ վատէ	–

Փարիզ, 24 Սեպտ.

Ֆրանսա. էսհ. 3 % ֆր.	85-60
» » 5 գրօնասուզ	119-92 1/2
Օսմ էսհամը ասըլլըը	9-67 1/2
» » գարանթը	9-67 1/2
Իսթիգրազ 65 ֆր.	52-
» 69	49-
» 73	48-
Մըսըր ֆօնս. մալիյէ հըսէ	322-50
Գրէտի Լիօնէ	965-
Օսմանլը պանգասը	502-50
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	30-
Իթալիա էսհամը	86-
Գոնսոլիտ Լօնտրա 3 այ վատէ	25-37

Վիեննա, 24 Սեպտ.

Աճիօ ֆիօրին	–
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	13-

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն պաշ. գար.	10-18
Պու սապահ աչըլըշը	10-17
Իսթիգ. 63 (Մուրթթօն) 6 % ֆ.	49-50
» 65 » 6 % ֆ.	49-50
» 69 (Բինար) 6	43-50
» 72 (Պօն տիւ թրեզօր)	16-75
» 73 6 % ֆ.	47-
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի 3	29-
Ալթըն փայըլի	9-
Ըրբօր Ղրշ	30-
Հավալէթիրը »	20-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	3-25
Օսմանլը պանգասը	7-25
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4- 2
Թրամվայ	3-95

ԱԳՉԷԼԵՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան	Ղր. Փր.
Չէյրէք մէճիտիյէ ֆարգը	106-36
Մէճիտիյէ »	213-20
Պէշլիք »	212-20
Ալթըլըգ »	128-20
Գազըր »	560-
Գայմէ »	1210-
Ինկլիզ լիրասը	110-16
Ֆրանսըզ ալթունու	87-29
Ֆօլ	90-18
Գրիմից ալթունու	51-25
Գօրպօն գալմէ	8-86